

**Värdesätter
Du snabb,
personlig service
utan onödiga skrank
och hinder?**

**Om svar ja,
ring**

Grind, tfn 384 4509
Myntti, tfn 384 4504
eller
Björklund, tfn 384 4510

Vörå Sparbank
www.sparbanken.fi/vorasb

INFLYTTARE. Lugnet, naturen, plats för familjen och möjlighet att ha djur lockar folk. SIDORNA 6-7

FULLT UPP. Snickare, målare och elmontörer har inga problem med sysselsättningen. SIDAN 9

KOMMUNBLADET

TISDAGEN DEN 16 APRIL 2013

NR 4 • ÅRGÅNG 26

Imgjor Skog, Gladys Sandberg, Lis-Britt Södergård, Svea Sarin och Sanna Häggman har samlats till eftermiddagskaffe på Solängen.

FOTO: KARIN SUNDRÖM

Solängen invigdes officiellt

Avdelningsskötare Gunborg Kastus höll i bandet när minister Carl Haglund officiellt invigde Solängen den 25 mars. FOTO: JOHAN STRAND

• Solängen har varit i bruk sedan slutet av 2011. Men först för några veckor sedan ordnades den officiella invigningen av det här äldreboendet i Oravais.

Försvarsminister Carl Haglund (SFP) hade fått hedersuppdraget att festtala och klippa av det formella bandet vid invigningsfesten.

På plats fanns också kommunens ledande politiker och tjänstemän. Också representanter för dem som arbetat med husbygget och som stått för inredningen fanns på plats.

Under den tid som hälsovårdscentralens bäddavdelning reno-

verades, användes Solängen av hvc:s patienter. Därför är det bara några månader sedan de 16 rummen togs i bruk av de äldreboendet i Oravais. Både invånare och personal trivs i det nya huset.

– Det är bra att bo här. Man får vara självständig, säger Gladys Sandberg.

Hennes fönster vätter mot ingången och det är intressant att se folk komma och gå.

– Vi har också program här.

Sångkören var nyligen hit och sjöng visor och religiösa sånger. Sådant som vi önskade, säger Sandberg.

Hon är glad över de körer och sångare som tittat in.

– Fast jag inte har bott här särskilt länge, har vi redan haft flera körer på besök, säger hon.

Gladys Sandberg bodde tidigare på Tallåsen och hon känner många av de övriga som nu finns på Solängen.

Andra av Solängens invånare har kommit dit från Aftonbo, Gullvivan eller direkt från sina hem runtom i kommunen.

SIDAN 14

CHRISTINA ÖLING. Tuloksena on puolen miljoonan miinusmerkkinen tulos. sivu 17

PETER REX. Tuulivoima tarkoittaa tuloja maanomistajille ja kunnalle. sivu 4

Tack och på återseende!

● Nu är det dags för mig att säga tack för den här gången. Jag har trivts mycket bra som redaktör för Kommunbladet och det har varit oerhört trevligt att få träffa människor som jag kanske inte annars skulle ha fått möjlighet att tala med.

Nu ska jag i stället jobba heltid för Vasabladet, redigera sidor, publicera texter på webben och skriva en och annan artikel vid behov.

Från och med nästa nummer är det Anna Gammelgård, bosatt i Kimo, som ansvarar för Kommunbladet.

Själv har jag haft stor hjälp av alla tips som ni läsare har kommit med. Ni har berättat vad som är på gång, ställt upp på intervjuer och på alla sätt och vis gjort mitt arbete roligt.

För det vill jag framföra ett djupt känt **tack!**

Kommunbladets epost och telefonnummer ändras inte. Men nu är det Anna Gammelgård som svarar när ni tar kontakt.

Karin S.

Vivi-Ann Backas skidar ofta och gärna när hon vistas i byn Äkäslompolo i Lappland.

FOTO: PRIVAT

Mellan Tottesund och Äkäslompolo

● Vivi-Ann Backas är tyst en lång stund när hon gratuleras till vinsten i läsartävlingen.

– Magdalena, säger hon till slut.

Och hon har så rätt. Det var väninnan Magdalena Furunäs som sände in svarkupongen i Vivi-Anns namn.

Förra veckan vistades hon på stugan i Äkäslompolo.

– Vi skidar och njuter. Det är så otroligt vackert här med fina skidspår. Det är kallt på nätterna så spåren är i bra skick.

Hon har redan varit ut en sväng på förmiddagen och ska

ta sig en ny tur på eftermiddagen i det vackra landskapet inte långt från Ylläs.

– Just nu äter vi plättar med hjortronsylt och dricker kaffe, säger hon.

Hon brukar åka till Lappland flera gånger om året och trivs mycket bra där.

Men hon är en flitig skidåkare också när hon är hemma i Maxmo.

– Jag brukar skida vid Kyro älvs mynning. Det går så bra på isen, säger Vivi-Ann Backas.

– Att skida är en trevlig hobby.

KARIN SUNDSTRÖM

Läsartävling

Var finns bilden?

● I läsartävlingen gäller det att hitta bilderna. Skriv ner de rätta svaren, din adress och ditt telefonnummer och skicka in svaret till **Kommunbladet, PB 52, 65101 Vasa**. Märk kuvertet "Läsartävling". Svaren behöver vi ha senast den **3 maj**. Bland alla korrekta svar utlottas ett **presentkort** värt 35 euro. Lycka till!

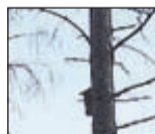
sidan _____

sidan _____

sidan _____

sidan _____

Namn: _____

Adress: _____

Telefon: _____

● Rätt svar. I förra läsartävlingen gällde det att hitta bilderna som fanns på sidorna 12, 11, 1 och 6.

Flickor i Miemoisby cirka 1930

● Uppe till höger står Ester Brinkman, gift Smeds som var född 1911. Där finns också Herta gift Nickull, och Rika Nyman, samt möjligen Källbacka och Carlström. Vem är de övriga?

Ring Margareta Ehrman på 050-5426729 eller sänd epost till margareta.ehrman@gmail.com om du känner igen dem!

Förra bilden gav bara två namn: Stående i mitten hushålls-

lärare Hilma West, gift Svartnäs, från Rejpelt, född 1911. Stående till höger om henne Matilda Ohlis, gift Sjöstrand, från Lomby, född 1900. Tack till Märta Back (igen) och Britta Storgård!

KOMMUNBLADET

utdelas till alla hushåll i Vörå, Oravais och Maxmo. Adress: PB 52, 65101 Vasa, telefon 7848 200. Utgivare: HSS Media, fo-nummer 1460613-4. ISSN 1796-6868.

Ansvarig redaktör: Karin Sundström, telefon 050-3130 762.

E-post: kommunbladet@hssmedia.fi.

Annonser: Per-Olof Sten, telefon 7848 398, fax 7848 880. Obs! Märk annonsmaterialet med "Kommunbladet" om du faxar.

E-post: per-olof.sten@hssmedia.fi.

E-post för annonsmaterial: material@ot.fi.

Annonspis: I text 1,25 euro, tilläggfärg: 0,30 euro (+moms).

Distribution: Barbro Enholm, telefon 7848 264.

Tryckeri: Botnia Print, Karleby.

Nästa nummer utkommer

14.5.2013

Sista inlämningsdag för texter och bilder

3.5.2013

Sista inlämningsdag för köpta annonser

8.5.2013

Alf Wiklund har tre prydliga pappershögar i hyllan. En för ungdomar, en för idrott och en för kultur.

Stöd och Kul-Turen ger jobb

• Gun-Britt Bergman har gått i pension och på hennes stol sitter nu Vörå kommuns nya fritidssekreterare Alf Wiklund. Han började sitt nya jobb den 1 mars.

Fast helt nytt är jobbet inte. Han hade samma titel från 1986 till 2005, men då som anställd i Maxmo kommun. Efter det har han varit idrottsinstruktör i Korsholm och hallskötare i Botniahallen.

Nu är arbetsresorna en aning längre från hemmet i Kvevlax till arbetsplatsen i Oravais, men Wiklund trivs.

–Det här är ett mycket omväxlande arbete. Visst finns det både för- och nackdelar med att sektorn är så bred, men mest är det inspirerande, säger han.

En av de aktuella arbetsuppgifterna är att gå igenom alla bidragsansökningar som kommit in. Idrottsföreningar, kulturorganisationer och ungdomsföreningar har sökt om stöd för sin verksamhet.

–Det är ett sextiotal ansökningar allt som allt. Det säger sig självt att alla inte kommer att bli nöjda när bidragen delas ut, säger Wiklund.

Exakt vilka föreningar som ska beviljas stöd avgörs i slutet av april.

–En del söker om små summor, medan andra har omfattande renoveringar eller andra stora projekt på gång.

Alf Wiklund är imponerad av de många föreningarna och det stora engagemang som föreningsentusiasterna uppvisar.

–De gör ett stort jobb, exempelvis de som håller kommunens museer i skick, säger han.

Nya I Rågens Rike, Kul-Turen och sommarens händelsekalender är annat som sysselsätter den nya fritidssekreteraren.

Kul-Turen går ut på att hantverkare, museer och lokala företag visar vad de har att bjuda på. Kommunen ordnar gratis

Alf Wiklund är ny fritidssekreterare i Vörå kommun. Ett av hans första uppdrag är att gå igenom alla de stödansökningar som ungdomsföreningar, idrottsföreningar och kulturella organisationer har lämnat in.

FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

busstransport mellan de olika platserna, med en guide ombord som berättar allt som finns att säga om de olika platserna.

I september 2011 ordnades Kul-Turen för första gången, med hållplatser runtom i hela kommunen.

Det blev för mastigt.

Den 29 juni går rundturen därför endast till hållplatser i Maxmo – både i skärgården och på fastlandet.

–Hantverkare, turistföretagare och andra intresserade från både Oravais och Vörå är väl-

komna dit för att visa vad de har att bjuda på, säger Alf Wiklund.

Klemetsgårdarna, Rexholmen, Varpen, Österö, Nabben och museerna i Maxmo är några av de platser där verksamhet kommer att ordnas under Kul-Turen. Österömarknaden ordnas sam-

ma dag.

–Kul-Turen kan ses som inledningen på Vöråveckan.

Nästa år är det sedan antingen Oravais eller Vörå som får stå värd för Kul-Turen.

–När jag var fritidssekreterare i Maxmo var det viktigt att balansera mellan fastlandet och skärgården. Nu är skalan större, men principen är den samma: att balansera mellan Vörå, Oravais och Maxmo.

Wiklund arbetar också med resten av Vöråveckans program, liksom med kalendern över alla sammarenemangen.

–Det skulle vara bra om de som har något på gång skulle ta kontakt så snabbt som möjligt. Då kan vi sätta in uppgifter om evenemanget på kommunens webbplats.

–Tyvärr har vi inte resurser att själva jaga uppgifter.

Han hoppas många tar kontakt och ger förslag på personer som skulle passa som "Årets kulturperson" och "Årets talkoarbetare" i kommunen. De här heders titlarna delas ut i samband med Vörådagarnas huvudfest.

Alf Wiklund som bor i Kvevlax med familjen, är ursprungligen Munsalabo. Han är väl bekant med Vörå kommun.

–Då jag jobbade i Maxmo, spelade jag fotboll i Oravais IF.

Nu går den ena dottern i idrottsgymnasiet, medan den andra går i sjuan. Wiklund ägnar en hel del tid åt att skjutsa dottrarna till olika aktiviteter, men ser till att också själv hålla igång.

–Jag springer, orienterar, skidar, går till konditionssalen och spelar rinkbandy och fotboll – allt enligt säsongen.

Att sportplanen i Oravais nu grundförbättras är något Wiklund tycker är välbehövligt.

–Särskilt löpbanorna var jättegamla. Reparationerna ger friidrotten ett lyft, säger han.

KARIN SUNDSTRÖM

FOTO: JESSICA LINDGREN

Nytt ansikte i Kommunbladet

• Från och med majnumret är Anna Gammalgård ansvarig för innehållet i Kommunbladet.

Hon nås via eposten kommunbladet@hssmedia.fi eller på telefon 050-3130 762.

Anna Gammalgård är anställd av HSS Media och har tidigare jobbat med redigering och som reporter på Vasabladet.

- utom och inomhusmålning - kakelarbeten
- VTT-certifierad - tapetsering

Simon Ingman

GSM 0500 969 460 simpptes.maleri@netikka.fi

SL BYGGTEAM

VI UTFÖR:
 Nybyggnad • Renoveringar
 • Kakelarbeten • Köksmontering
 • Fastighetsskötsel m.m.

GSM: 050 561 7799, 050 517 8491
 Klaravägen 3, 66600 Vörå

VTT CERTIFIERADE
LÄGGARE FÖR VÅTRUM.

Vi utför följande arbeten inom byggnadsbranschen:

- Renoveringar
- Nybyggen
- Målningsarbeten
- Badrumsrenoveringar (VTT:s)
- Sanering av vattenskador
- Inredningsarbeten
- Takrenoveringar

Utför även murningsarbeten

Centralgatan 34 B 9
65320 VASA

Ola Forsbacka ☎ 050 562 2485
 Stefan Snåfs ☎ 050 430 3970
 namn.efternamn@rakbygg.fi

Specialisten på badrumsrenovering, mattläggning & spacklingsarbeten

Fredrik Engman 050-5279331 Våtrumscertifikat nr H2857/05

Kirkonmetsän tontit ovat isoja. Ne sijaitsevat rauhallisella paikalla Vöyrissä.

KUVA: KARIN SUNDSTRÖM

Tontteja on myytävänä yli kysynnän koko kunnassa, sekä Maksamaalla, Vöyrillä että Oravaisissa.

Vöyrissä rakentaminen on nyt loivassa laskussa

• Uudisrakentaminen Vöyrillä on kääntynyt tänä vuonna lievään laskuun, kun aiemmin taloja nousi yhä rivakammin

vuosi vuodelta. Rakennuslupia myönnettiin viime vuonna noin 160 kappaletta.

Rakennustarkastaja Peter

Rexin mukaan läheskään kaikki rakennusluvut eivät koske uusia kiinteistöjä.

– Niitä tietysti toivoisimme vaikka kunnan täydeltä, mutta tilanne on nyt tämä, Rex toteaa. Työtä rakennustarkastajalla kuulemma silti riittää.

– Vöyrin suuressa saaristossa on kohteita, joita muunnetaan ympärivuotiseksi. Tosin se ei aina käy siksi, että vapaa-ajan asunnon muuttamista vakituiseksi ei aina ole niin yksinkertaista. Toimenpide vaatii selvityksiä ja lupia.

Kunnassa on käynnissä tuulivoimasuunnittelu viidellä eri alueelle. Ne voivat mahdollistaa rakentamisen yhteensä noin kahdellekymmenelle tuulivoimalalle. Rexin mielestä kaavoitus- ja lupaprosessi on näiden projektien kannalta hyvin byrokraattinen ja vaikea.

– Mutta investoinnit tulevat olemaan noin 80 miljoonaa euroa jos kaikki toteutuu. Kiinteistövero kunnalle on noin 15 000 euroa vuodessa voimaa kohden, eli tuulivoima tarkoittaa tuloja maanomistajille ja kunnalle sekä uusia työpaikkoja, Rex toteaa.

Oravaisten Tacksamlahden alueelta löytyy vapaita tontteja sekä kunnan alueella että yksityisomistuksessa.

KUVA: KARIN SUNDSTRÖM

– Tuulivoimahankkeisiin ja niiden hintaan suhtaudutaan usein epäluulolla, mutta sijoittajat ovat varmasti harkinneet sen loppuun asti. Kaavoitusprosessi luo mahdollisuuden maanomistajille ja asukkaille vaikuttaa asian etenemiseen.

Rexin mukaan kunnassa on tilaa uusille asukkaille, joten tervetuloa vain.

– Tontteja on myytävänä varmasti yli kysynnän kaikilla

alueillamme koko kunnassa, eli entisellä Maksamaalla, Vöyrillä sekä Oravaisissa. Kunnan omistamat, myytävänä olevat tontit löytyvät kunnan internet-sivustolta, Rex opastaa.

Vöyrillä on tällä hetkellä käynnissä kaksi liikekiinteistön laajennusta. Jos joku yritys lopettaa toimintansa, eivät teollisuushallit yleensä seiso kauaa tyhjänä.

– Uusi yrittäjä on aina löytynyt, Rex sanoo.

JUKKA IISKONMÄKI

LokalTapiola Österbotten ordnar gratis släckargranskning för våra försäkringskunder samt för dem som begär offert vid:

Oravais brandstation
tisdag 23.4.2013 kl 9-16

Vörå brandstation
torsdag 25.4.2013 kl 9-16

- kaffebjudning
- utlottning av ett presentkort

LOKALTAPIOLA ÖSTERBOTTEN
Försäkringar, bank och placeringar

Oravais 06-385 0117 Vörå 06-384 4900

Lukas Söder, Isak Norrgård och Filip Söder kommer ibland in för att köpa godis av Eivor Strand. Isak bor ända borta i Österö men nu när det börjar bli cykelföre hälsar han gärna på kompisarna i Brudsund.

Särkimo Närbutik kan konkurrera med utbudet i stora köpcentra. Allt som kunderna kan tänkas behöva finns under samma tak.

Butiken livsnerven i Särkimo

● För två år sedan stängdes den dåvarande bybutiken i Särkimo. Då gick bybor och villabor samman i ett aktiebolag och startade en ny butik.

– Närbutiken är mycket viktig för oss, säger Asta Jääskeläinen.

– Utan den skulle närmaste butik vara i Maxmo, det skulle vara mycket besvärligt, speciellt som många äldre inte har någon bil.

Särkimo Närbutik fyller många viktiga funktioner för invånarna. Här kan man inte bara handla livsmedel utan också bensin, olja, skruvar och spik, stickgarn och fiskekort. I butiken finns byns medicinskåp och man kan lämna in sitt recept här och sedan hämta ut medicinen.

Här får man också lämna tillbaka sina biblioteksböcker och hämta ut nycklar till gymmet och köpa nycklar till vattenposten.

Affären inrymmer också en välbesökt cafédel där många samlas för att dricka förmiddagskaffe. Om det finns kontanter kan man också lyfta en slant med sitt bankkort och på så vis fungerar butiken som byns bankomat.

Butiken sköter också om hemleverans av matvaror till de som inte kan ta sig till butiken och levererar varor till daghemmet och skolan.

Bensinmacken fungerar med

Senny Rönnlund uppskattar att Särkimo Närbutik har ett bra utbud av lokalproducerade livsmedel.

både kort och sedlar och är öppen dygnet runt.

– Talkoandan i byn är god och personalen i butiken är trevlig och tjänstvillig, säger kunden Senny Rönnlund.

Eivor Strand är en av butikens två försäljare. Hon berättar att arbetet är mycket omväxlande. Tillsammans med kollegan Anja Sundstén delar de på arbetsuppgifterna.

Förutom att beställa in varor, betjäna kunder och ställa fram i hyllorna sköter försäljarna själva

alla kontorsgöromål.

– Det fungerar bra, men man ska kunna lite av allt i det här arbetet.

Rönnlund och Jääskeläinen uppskattar också utbudet av lokalproducerade varor, som fisk, färskött, tomater och gurkor. Det känns tryggt.

Eivor Strand säger att dagligvarorna är det allra viktigaste. De beställer gärna in varor, till exempel kött, enligt kundens önskemål.

Men det är stor skillnad på säsongerna. På sommaren för-

Asta Jääskeläinen gör sina uppköp i närbutiken. Hon tycker att närbutiken är livsviktig för byn och att alla ska stöda den.

dubblas antalet kunder när sommargästerna flyttar ut och speciella säsonsprodukter går åt. Försäljarna beställer in mycket mera varor, och då säljer butiken också dags- och veckotidningar. Då håller affären söndagsöppet och butiken sysselsätter också två sommarjobbare.

Kunderna är allt från skolbarn till äldre personer och barnfamiljer. Men Eivor Strand berättar att folk utifrån också besöker butiken. Hon möter nya ansikten nästan dagligen också under vinterhalvåret.

Senny Rönnlund och Asta Jääskeläinen påtalar hur viktigt det är att alla stöder sin närbutik.

– Vi är nöjda med lönsamheten, säger Eivor Strand.

– Vi har mycket köptrogna kunder som är mycket måna om att stöda butiken. Och så samarbetar vi med byrådet och butiken har en styrelse som gärna hjälper till.

– Det är ett roligt och socialt jobb och alla kunder är vänliga, säger Eivor Strand.

Text & foto:
MIKAELA LÖV-ALDÉN

Hedvig Strandén har fått en trogen följeslagare i grannhunden Lufsen som hon kallar sin personliga tränare. Tillsammans går de på strövtåg i naturen.

FOTO: MIKAELA LÖV-ALDÉN

Hedvig Strandén har ett ansträngande jobb. Hemmet och miljön i Särkimo ger henne en chans att andas ut och samla nya krafter.

Skärgården ger själen vila

● När andra ungdomar flyttade ner till södra Finland i slutet på 1970-talet, flyttade Hedvig Strandén från Borgå till Österbotten.

– Jag var lite kärringen mot strömmen redan då, säger Hedvig och skrattar.

Sedan dess har hon största delen av tiden bott i centrala Vasa tills hon i höstas flyttade ut till Särkimo. Hon såg en annons om huset i tidningen och tyckte det lät intressant. Men under semestern föll det i glömska. Sedan dök annonsen upp igen och då åkte hon hit ut för att titta på huset.

– Jag kände direkt att här måste jag få bo. Jag hade inte tänkt flytta så avsides. Men jag är upp vuxen på landet och från min mammas sida har jag faktiskt rötter i Maxmo sen några generationer bakåt. Jag har nog alltid tänkt att jag ännu – innan jag blir för gammal – vill bo så här, med naturen in på knutarna, ett rikt fågelliv utanför fönstret och harar som hoppar på tomten.

Hedvig jobbar som branschombudsman för fackförbundet Pro. Det betyder långa dagar och många resor och många möten med människor. Varje dag träffar hon personer som har bekymmer i sin arbetssituation.

– Det är ett tufft jobb och jag behöver en motvikt. Det är lugnt och skönt att komma hem till Särkimo. När jag kör över Öjskatåbron så pustar jag ut. Transportsträckan hit betyder

Hedvig Strandén och hunden Lufsen trivs bra ute i naturen i Särkimo.

FOTO: MIKAELA LÖV-ALDÉN

ingenting. Här kan jag landa i det rofyllda och det betyder mycket för mig.

Kattvännen Hedvig har fått en lite otippad personlig tränare i grannarnas hund Lufsen. Tillsammans med hunden gör hon långa promenader upp över Särkimohällorna och vidare ner till havet. Ibland undrar Hedvigs vänner hur hon får tiden att gå och om hon inte känner sig ensam. Men hon klarar sig bra utan trafikljus och buller.

– Jag sitter i gungstolen framför brasan och läser eller på min favoritplats på glasverandan och

iakttar småfåglarna. När mina kompisar kommer på besök förstår de mig. deras reaktion är oj, vad här är skönt och lugnt.

Hedvig säger att hon får sin beskärda del av uteliv genom jobbet men skulle hon önska gå på teater eller på konsert så har hon en övernattningslägenhet i Vasa. Numera behöver hon också öronproppar för att sova i stan, fast hon varit stadsbo i över 30 år. När man bor på landet är det också roligt att planera och göra lite extra av nöjena, kanske kombinera en konsert med en hotellövernattnings.

– Socialt umgänge är jättekul,

” Socialt umgänge är jättekul, men jag behöver också få umgås med Hedda, mig själv, i fred.

men jag behöver också få umgås med Hedda, mig själv, i fred.

– Här i skärgården vilar själen och det finns alltid något att se. Men om man ska bo på landet ska gälla det att inte vara mörkrädd eller vara rädd för konstiga ljud i mörkret.

Hur är det då att komma som nyinflyttad till en liten ort? Hedvig säger att det finns en välvillig, sund nyfikenhet och ortsborna vill veta vem de har i sin närmiljö.

– Det skulle jag också vilja veta. Men när man väl flyttat hit så är man accepterad som bybo och grannarna visar till exempel säkra vandringsrutter på isarna och tipsar om var man hittar en massör eller en lokal däckfirma.

Hedvig har blivit utlovad både båtturer och blåbärsplockning i sommar och hon har hittat en ekogård där hon köpt kött och färfällor. Lagom till påsken hittade hon en fantastiskt god chokladkaka hos ett hembageri och det finns också lokalproducerad marmelad och godis.

På grund av de oregelbundna arbetstiderna har hon inte kunnat delta i arbiskurser eller andra regelbundna aktiviteter som ordnas.

– Jag har upptäckt mycket, men det finns hur mycket som helst kvar att utforska och snart börjar cykelsäsongen.

Hedvig handlar helst i bybutiken och säger att den är viktig för Särkimoborna. Den är också viktig socialt, där träffas man och pratar med folk.

Också medicinskåpet är viktigt och försäljarna på närbutiken är tjänstvilliga och ordnade fram en sparkstötting på ett par dagar när Hedvig behövde en sådan.

Hedvig Strandén säger att hon alltid varit lite av en hamster och har förråden i skick och frysen full av vilt. Så hennes konsumtionsmönster har inte ändra fast hon flyttat ut på landet. Men numera har hon alltid en lista på köksbänken och antecknar vad hon behöver handla.

– Jag flyttade ut hit i höstas och har sett den mörkaste och kallaste årstiden. Nu när solen skiner och fåglarna sjunger utanför köksfönstret är det riktigt toppen, säger hon.

– Och jag känner att jag fått en ny hembygdsstolthet. Jag visar gärna mina vänner runt i trakten.

MIKAELA LÖV-ALDÉN

Tommi och Anna-Katariina tar en tepaus i stockstugans mysiga kök. De uppskattar lugnet på landsbygden. Tråkigt blir det aldrig, för med barn och djur finns det alltid något att pyssla med.

FOTON: MIKAELA LÖV-ALDÉN

Familjen Sundberg flyttade från Jvaskylä till Oxkangar. Här trivs de i sitt eget stockhus, med djur och natur nära.

De längtade ut till landet

● I ett stockhus uppe i skogsbyn i Oxkangar bor familjen Sundberg. Familjen består av pappa Tommi, mamma Anna-Katariina och söner Tor 7 år och Vili 5 år. Dessutom har de trettio får, höns, tre katter och en hund.

Familjen flyttade hit för snart sju år sedan från Jvaskylä.

– Vi visste att vi ville ut på landet och att vi ville ha djur. Men egentligen var det en slump att vi flyttade just hit, säger Tommi.

– Vi såg att min morbror bjöd ut en tomt på nätet och kom för att titta. Morbror trodde nog först att vi bara skojade.

Tommi är själv uppvuxen i Nykarleby men hans mamma är född i Oxkangar och både hans morbror och moster bor i närheten. Anna-Katariina är uppvuxen utanför Helsingfors.

– Redan när vi bodde i Jvaskylä red vi och var djurintresserade. Vi är helt enkelt inga stadsmänniskor. Här ser vi våra grannar så det känns inte av-sides, men det är ändå ett par hundra meter till närmaste hus. Vi trivs också med vårt stockhus, det är lite villaaktigt, säger Anna-Katariina.

Tommi och Anna-Katariina uppskattar lugnet och tycker att miljön är bra för barnen. Huset ligger långt från landsvägen

Bröderna Vili och Tor är vana att hjälpa till att sköta djuren på gården. Lammet som Tor håller i famnen är bara tre dagar gammalt. Varje kväll går de ut för att se om nya lamm fötts.

så Tor och Vili kan tryggt leka utomhus och hälsa på fåren och hönorna. I köket sprakar elden hemtrevligt i vedspisen och familjen har inte ens någon elspis. Precis som Anna-Katariina säger är stämningen lite som på en sommarstuga, avkopplande och mysig.

Tommi arbetar som serviceingenjör på Vasa centralsjukhus men han tycker inte att jobberna är så tunga.

– Det är mest avkopplande och sedan är det skönt att komma ut hit och pyssla med fåren, säger Tommi, som egentligen dröm-

men om att jobba heltid med fåravårdning.

Anna-Katariina jobbar på flyktingförläggningen i Oravais och har skiftesarbete. En av föräldrarna är oftast hemma så huset är aldrig tomt och barnen behöver inte vara så mycket i dagvård.

Tommi har partiell vårdledighet och jobbar 75 procent och det underlättar för familjen. Det var inget problem att komma överens med arbetsgivare om att jobba mindre.

– Jag har en bra arbetsgivare och jag tror att det är lättare

om man arbetar inom de kommunala. Det är också mindre traditionella könsroller i stan än på landet. Vi trivs riktigt bra här, men det är lite mycket jobb med alla djuren, säger Tommi och skrattar.

– Här får man vara i lugn och ro och bygga upp sitt liv som man själv vill, säger Anna-Katariina.

Ingen lägger sig i, men samtidigt har grannarna koll om till exempel någon underlig bil rör sig i trakten.

Vili går i förskola i Karvsor och Tor går i Karvsor daghem. Tommi och Anna-Katariina är nöjda med både förskolan och dagvården. Det började bli ont om dagvårdsplatser men då ordnade kommunen med ett nytt gruppfamiljedaghem.

De tycker att sjukvården blivit bättre efter kommunsammanslagningen, mera flexibel och det är lättare att få tid till läkare.

– Men vi är inte intresserade av något Storvasa, det är lagom som det är i dag. De största städerna har inte den mest effektiva servicen, säger Tommi.

Något som familjen uppskattar är att nästan alla i byn har fiberkabel till huset, det är bättre ställt än i stan. Idrotter och andra aktiviteter för barnen har inte ännu blivit riktigt aktuellt men att köra till träningar är inget problem.

– Även om man bor i stan så är det en massa turneringar som kräver att man skjutsar barnen, säger Tommi.

Familjen är intresserad av skidåkning och fjällvandring, men just nu har de en liten paus. Men till sommaren ska Tor och Tommi bege sig ut och vandra.

Just nu står familjen, djuren och arbetet i fokus och i maj väntas familjens tredje barn.

Det finns inte längre någon bybutik i Oxkangar, vilket Anna-Katariina och Tommi tycker är synd. Men på tio minuter är man i Oravais med bilen och på 20 minuter i Vörå. Där kan man handla allt man behöver.

Men det är lite annorlunda än när familjen bodde i stan.

– När vi bodde i Tammerfors var det bara att springa ner till kiosken för att handla mjölk eller en chokladkaka, säger Anna-Katariina.

– Här planerar man nog sin inköpslista och kollar vad man har i skåpen. Och det är inte ofta vi äter snabbmat. Men när jag har en ledig vardag så handlar jag i butiksbilen.

– Det är skönt att inte behöva åka i väg någonstans och det är mysigt att handla i butiksbilen, stämningen är speciell, säger Anna-Katariina.

MIKAELA LÖV-ALDÉN

Vörå Maskin och Traktor är ett familjeföretag som går bra. Snart växer butiken från 500 till 1100 kvadratmeter.

Stor satsning på ny hall

● I fredags bjöd Vörå Maskin och Traktor sina kunder på grillkorv, kaffe och dopp. Omkring 700 personer hörsammade inbjudan.

– Den största delen kom från ”Stor-Vörå”, men vi hade också besökare från Esse, Purmo och Närpes och från finska orter som Lappo, Seinäjoki och Härmä. Det är ungefär i det området våra kunder finns i vanliga fall också, säger Invald Heinull.

Han är Vörå Maskin och Traktors grundare och vd. Numera är också sönerna engagerade i familjeföretaget.

Inom kort tas den nya stora försäljningshallen i bruk. Bygget är en stor satsning för företaget, men en som är efterlängtat och som verkligen behövs. Den nuvarande butiken har nära mellan hyllorna och en stor del av lagret finns på övre våningen. Men när försäljningslokalen växer från 500 kvadratmeter till 1100 kvadratmeter, ska det bli lättare för både kunder och anställda att hitta vad som behövs.

– Vi kommer att ha ungefär samma utbud som vi har nu, men det blir bredare mellan hyllorna och butiken blir överskådlig och luftig, säger Heinull.

Han har noga övervägt alla detaljer i nybygget. Var ska varorna köras in, var ska de lagras, var ska kassan finnas och hur ska det bli så enkelt som möjligt för kunderna att forsla inköpen till sina fordon?

– Vi kommer att ha rejäla kärror som kunderna kan köra ut tunga varor på. Exempelvis kompressorer och en del reservdelar väger en hel del, säger Heinull.

Reservdelar till traktorer, grävmaskiner och vägskrapor är sådant som Vörå Maskin och Traktor säljer, men som kanske inte finns i varje järnvaruaffär.

– Efterfrågan på den här typen av varor är bra, men det krävs stora lager för att vi ska ha det som kunderna önskar.

Skrubar och bultar finns i rad efter rad.

– Vi satsar på olika sorts skruvverktyg, momentnycklar, hylsor och sådant, säger Invald Heinull.

Men företaget säljer också traktorer, skogsmaskiner, plogar, balmaskiner och andra typer av lantbruksmaskiner.

– Vi importerar begagnade

Invald Heinull ser fram emot att ta den nya hallen i bruk. Då blir butiken luftigare samtidigt som fler varor ryms in.

Vörå Maskin- och Traktors nya försäljningshall kommer att tas i bruk om några veckor.

Redskapsplan längs Kaurajärvivägen fungerar som ett jättelikt skyltfönster.

maskiner från Sverige, Danmark och Tyskland. Sedan går våra egna montörer igenom dem grundligt innan de säljs, säger Heinull.

Vedmaskiner finns också i sortimentet.

– Säkerheten blir allt viktigare. Ingen vill ju kapa av några fingrar.

Om företaget inte har önskade varor i lager, kan man skaffa det som behövs. En hel del olika slags maskiner finns på redskapsplanen längs Kaurajärvivägen.

– Den fungerar som ett jättelikt skyltfönster. Där går folk ofta och tittar vad vi har.

Invald Heinull grundade Vörå Maskin och Traktor 1989. Företaget har 14 anställda och lönsamheten är bra.

– Men nog märker vi att folk är mer försiktiga än de var tidigare. De funderar länge innan de beslutar sig för att investera, säger Heinull.

KARIN SUNDSTRÖM
text & foto

Nu finns några få lediga hyresbostäder i kommunen

● Utbudet på hyreslägenheter i kommunen är inte stort, men det finns. Läget är inte fullt lika hopplöst nu som det varit under de senaste åren.

– I Oravais står folk i kö till kommunens hyresbostäder. Inte heller på fastlandssidan i Maxmo finns något ledigt, även om det är många som gärna skulle flytta dit, säger Kristina Penttinen på Vörå kommun.

De flesta önskar sig en radhuslägenhet med lagom hög hyra och bastu i bostaden. Men

sådana bostäder är svåra att få.

– Vi har en ledig etta. Och så finns det någon större lägenhet, men de är inte så efterfrågade eftersom hyran är ganska hög, säger Penttinen.

Disponent Jan-Ove Granberg på Norlic har en handfull lägenheter att bjuda ut just nu.

– Det finns en etta och en tvåa i Röda byn, en trea i Bofinken och ett par större radhuslägenheter i Kaitsor.

Det här är en stor förbättring jämfört med de två senaste åren,

då det varit mycket svårt att hitta några lediga lägenheter alls.

– Just nu söker de flesta bostäder i Vörå centrum, men både tillgång och efterfrågan går i vågor, säger Granberg.

Han säger att radhuslägenheter alltid är eftertraktade. Kundkretsen är mycket varierande.

– Många ungdomar från orten vill flytta hemifrån. Men vi har också både äldre och yngre inflyttare som söker bostad.

Stig Svells på Vörå bokförings-

byrå har ett par tvåor i Vörå centrum att bjuda ut.

– Numera vill kunderna ha större lägenheter. Tre rum och kök är vanligt, också för mindre familjer. De vill ha ett arbetsrum också, säger Svells.

Han säger att efterfrågan är god på lägenheter i både våningshus och radhus.

– De som har husdjur vill gärna bo i radhus. Då är det enkelt att gå ut med hunden och man stör inte grannarna, säger Svells.

Också de som tidigare bott i

egnahemshus, vill gärna ha rymliga lägenheter.

Gert Dalkarl på Kustens fastighetsförmedling har också märkt ett ökat intresse för att lägenheter.

– I Kyrkskogen byggs nya parhus. Två hus har sålts redan och nu arbetar vi med det tredje.

– De som är intresserade är både Vöråbor och icke-Vöråbor som tilltalas av att bo på ett lugnt område med stora tomter, säger Dalkarl.

KARIN SUNDSTRÖM

Hantverkarna har fullt upp

• Varken elektriker, målare eller snickare märker av någon nedgång. De har fullt upp.

Fredrik Englund är en upptagen man. Den som vill anlita Oravais Golv och Kakel måste vänta ett par månader innan det finns någon ledig dag.

– Jag har fullt upp fram till juni, säger han.

I fjol lade han in golvmattor och kakel främst i nybyggda hus, men just nu är det många som vill renovera sina gamla hus.

– I dag har jag rivit ut en köksinredning. I morgon ska de nya köksskåpen monteras och sedan ska kaklet läggas in, säger Englund.

En del byter ut inredning i kök och badrum för att den gamla blivit sliten, men det förekommer också att fuktskador tvingar fram renoveringar. När kaklet lossnar från väggarna, golvmattan börjar gå i vågor eller om det luktar konstigt i huset, är det hög tid att göra något.

– Men för tio år sedan var det mycket vanligare med fuktskador än i dag. Problemen har minskat tack vare de nya rörsystemen.

Fredrik Englund anlitas både av privatpersoner och av kommunen.

– De tre senaste gångerna det varit tal om "lama", har inte jag

sett något av det. Hoppas det är likadant den här gången.

– Alla inom byggbranschen som jag känner, har fullt upp. Det finns ingen hjälp att få om man skulle behöva någon extra, åtminstone inte här i trakten.

Kurt Häggman, som driver företaget Kurts Bygg och Fix, har arbetat i ett radhus i Vörå ända sedan jultiden.

Två lägenheter har slagits ihop till en och allt ska grundrenoveras. Värmsystemet har förnyats, fönstren bytts ut och nu är det dags för väggar, tak och golv.

– Jag blev klar med tapetseringen i dag och i morgon börjar vi sätta in det nya innertaket, säger han.

Att göra två slitna radhuslägenheter till en stor splitterny lägenhet tar ungefär fem månader i anspråk.

– Jag arbetar ensam, med ägaren som hjälpkarl, säger Häggman.

Någon konjunktursvacka har han inte lagt märke till. Utom i ett fall:

– Det var en som skulle bygga nytt men som ångrade sig. Det är förstås förargligt när någon avbokar, särskilt då man redan tackat nej till en massa annat jobb, men det tog inte länge att få nya uppdrag i stället.

Först mot höstkanten har

Kurt Häggman tid för nya kunder.

– Jag har haft fullt upp med både renoveringar och nybyggen under de senaste åren.

En fråga om när han brukar ta semester, möts först med tystnad och sedan med ett skratt.

– Jag brukar ta någon dag då och då. Särskilt vintertid, för då det är en aning lugnare, säger Häggman.

Gösta Ström på Elinstallation G Ström säger att arbetsmängden är ungefär som den varit under de senaste åren. Elarbeten behövs både i nybyggen och vid renoveringar, i sommarstugor och i åretruntbostäder.

– Här i skärgården är det givetvis en hel del jobb med stugorna. Numera ska sommarstugorna ha samma utrustning som ett hus. Jag har kopplat in både golvvärme och bergsvärme i villor.

Gösta Ström bokar inte upp sig för långa tider framöver.

– Om jag inte har tid att komma med kort varsel, tackar jag nej. Nyligen ringde några och ville att jag skulle komma till Vasa och jobba, men det hade jag inte tid med, säger han.

De flesta kunderna finns ändå i Maxmo, Vörå och Oravais.

– Men jag kör dit där arbetet finns, säger han.

KARIN SUNDSTRÖM

"Hav i sikte endast om sly och buskar röjs bort"

• Ruben Anderson hoppas att de som har mark längs strandlinjen, skulle röja bort buskarna.

– Det sägs att vi har "hav i sikte" i Oravais, men på många ställen syns inte vattnet. Nu

skulle det vara dags att hugga bort buskarna, innan det lövas, hälsar Anderson.

MATIAS VERKSTAD

DÄCKFÖRSÄLJNING
VINDRUTEBYTEN
REPARATION AV BILAR,
BÅTAR OCH SNÖSKOTRAR
METALLARBETEN

EFFEKTBOXAR TILL DIESELFORDON

Continental Barum Gislaved

TEL. 050 5360100
E-MAIL. MATIAS.VERKSTAD@GMAIL.COM
LÖVSUND 427, 66640 MAXMO

Energivirkens avverkning!

Allt från sly till träd upp till 30 cm i diameter. Effektiv vid dikesrenar och skogsbilvägar samt vid gallringar. Referenser finns. Jordbyggnadsarbeten

JTJ Gräv & Frakt Kb

RING 050-591 0372

**NYBYGGARE OCH RENOVERARE
TA OFFERT FRÅN OSS!**

Vi saluför Miele och Whirlpool kvalitetsmärken!

Faxa in på fax nr: 383 2799 eller
meila: eriks.tv@netikka.fi era maskintyper så får ni omgående priser och leveransvillkor.

Eriks TV VÖRÅ, Tel. (06) 383 2890 Ring!

**JORDBYGGNADS-
ARBETE**

JOHAN GRANFORS
Tel. 050-3498324

**ÖPPET:
vard. 9-18**

BA SERVICE

Aixis

Bilreparationer
- alla märken
Bosch testutrustning
Besiktningsarbeten

J-E Backull, Lotlaxv.
398, 66600 Vörå ☎ 050-554 9171

**Kom ihåg mor
med ett presentkort!**

Fotvård Zonterapi
Ansiktsbehandlingar m.m.

Susanne
INN

Susanne Mannil
tel. 0500 668272
Rejpelevägen 2, 66600 Vörå

HÅKAN HOLMSTRÖM
0500-138 270

**JOHANS
BYGG**

Nybyggen och
renoveringar

Johan Bertils
tfn 050-590 1861

Värme, vatten-, avlopps-
och ventilationsanläggningar.
Bergs- och jordvärmeanläggningar

HEIKIUS RÖR AB

66800 Oravais, tfn 385 0083, 0500-160 593,
050-330 8022, heikiusror@netikka.fi

Låt oss
förverkliga
Era
drömmar

**Ab BYGGTJÄNST
HE STORLUND OY**

66600 Vörå
tfn 06-383 8516, 0500-264 811

Henry Rintamäki och Kjell Engström har många år av samarbete bakom sig. Nu är de i byggbranschen tillsammans.

FOTO: AXEL ÅHMAN

Engströms bygg och potatis ser samarbete och snabbhet som nycklarna till framgång. Heltäckande service är viktig.

Litet företag med klar linje

● På landsbygden finns det egenföretagare i var och varannan gård. I Komossa hittar man ett relativt nytt företag, Engströms Bygg och potatis. Kanske en något oväntad kombination, men om man ser vad som har lett fram till det så är det helt förståeligt.

Kjell Engström köpte för några år sedan allt med potatisodlingen av Henry och Soile Rintamäki. Stora förvaringshallar, utrymmen och maskiner fanns färdigt, det var bara att börja.

– Vid den tidpunkten födde jag upp tjuvar, men stod vid det vägskalet att om jag skulle fortsätta med dem krävdes nya och större utrymmen. I samma veva blev det klart att Henry och Soile skulle sälja potatisverksamheten. Då gjorde jag valet att satsa på något annat, där utrymmena redan fanns och det var färdigt att börja.

– Landsbygden kräver egenföretagande, och det har jag alltid sysslat med, så att byta inriktning var inget stort steg. Det handlar ju om att skapa arbetsplatser åt sig själv och pojkarna, berättar Kjell Engström.

Ända sedan Kjell var i 20-årsåldern så har han jobbat från och

Här arbetar Tomas Engström med att isolera en vägg.

till med Henry Rintamäki. Så det var naturligt för Kjell att ta över potatisodlingen, och sedermera börja samarbeta med byggandet också.

– När jag tog över här var det i princip ett 40-årigt arbete man tog över. Att köpet blev av skedde under lång tid, det är ingen lätt sak att sälja sitt livsverk. Men med min son Tomas och min bror Roland fick vi alla bitarna att falla på plats och köpet blev verklighet. Det känns tryggt att ha Henry och Soile att fråga av

om det är något, de sitter på sån kunskap som det tar årtal att få själv, säger Kjell.

– När vi sålde ville vi att det skulle gå till någon bekant, jag ville se lampan lysa i hallen när jag körde förbi, säger Henry.

Trots att potatisodlingen är en stor del idag så är byggsidan den som expanderar. Både Kjell och Henry tror att byggandet kommer bli nummer ett inom en par år. De två och Kjells son Tomas är de tre som jobbar med bygg-

arbeten, och vid behov rycker brodern Roland Engström också in.

– Vi är en liten firma, men vi erbjuder alla tjänster. Från planering och ritningar tills huset står färdigt att inredas. Vi gör till och med gårdsplan, gräsmattor och terrasser. Vi är inte så många men vi har våra specialkunskaper.

– Jag gräver och fixar mycket med grunden, Tomas är elmontör och snart även byggnadsingenjör och Kjell gör allt från att sköta kundkontakter till att spika element.

– Med oss slipper man själv hålla kontakt med en massa olika entreprenörer. När det behövs en specialist har vi goda kontakter och får fixat fram en sådan snabbt. Vi är få, men vi gör allt. Så onödigt väntande på minimeras oftast, säger Henry Rintamäki.

Om till exempel VVS-arbeten ska göras tar de kontakt med någon av de lokala entreprenörerna. Kjell och Henry tycker att samarbete gynnar alla, och att man därför bör ha goda kontakter med branschfolk i nejden.

Även med materialanskaffningen är det lokala viktigt. Om

järnvaruhandlarna i trakten kan leverera till ett konkurrenskraftigt pris är de att föredra framom de stora kedjorna.

– Samarbete och snabbhet är viktiga faktorer i den här branschen. Vi försöker alltid undvika långa uppehåll, vilket oftast går bra eftersom vi alla är inblandade i alla produktionsmomenten.

– När jag till exempel gräver och lagar grunden och behöver mer material så sitter jag inte och rullar tummarna i väntan på att någon annan ska leverera det, utan jag far själv efter, säger Rintamäki.

Just nu planerar Engströms bygg och potatis för sommarens byggprojekt. Både större och mindre uppdrag står på agendan. – Med bra planering får vi in allt smidigt. Det viktigaste för oss är kundens önskemål, vi strävar alltid efter att uppfylla kundens idéer.

– Oss kan man alltid fråga av, det finns inga dumma frågor när det gäller så viktiga saker som husbyggen. På svenska eller finska, ingen skillnad, säger den tvåspråkige Henry och Kjell håller med.

AXEL ÅHMAN

De som har hus byggda på 1960- och 1970-talen gör klokt i att ta sig en grundlig titt på sina värme- och vattenrör.

Gamla rör kan ge problem

• Äldre hus kräver alltid lite extra tillsyn och ett stambyte av värme- och vattenrör är något man lätt kan råka ut för. Martin och Ingmar Heikius på Heikius rör har en hel del erfarenhet av stambyten och vet vad det innebär.

– Stambyte betyder att man byter ut alla värme- och vattenrör i huset. Nästan alltid som en följd av att de gamla börjat läcka och möjligen orsakat vattenskador.

– Även avloppen brukar bytas vid stambyten, men endast i höghus eftersom det i egnahemshus skulle innebära att hela golvet skulle brytas upp, säger Martin Heikius.

Liksom alltid då det kommer till renoveringar och reparationer är det äldre hus som det gäller. I dag är det hus från 1960- och 1970-talet som kräver stambyten.

Far och son Heikius har sett ett tydligt mönster att speciellt gamla kopparrör orsakat stora problem.

– Det måste ha varit någon trend att de köpte in billigare kopparrör av sämre kvalitet och byggde med dem på den tiden.

– Speciellt i Kaitsor-Karvsor området har vi gjort många stambyten och i de flesta fall har det varit samma dåliga kopparrör, säger Ingmar.

Att förebygga ett stambyte är egentligen att förebygga läckage, vilket är ganska svårt. Tecknen på vatten eller värmeläckage är inte de lättaste att se och när man väl gör det är det ofta för sent.

För Ingmar och Martin Heikius i familjeföretaget Heikius Rör, är stambyten ett välbekant begrepp. Särskilt i Karvsor finns många läckande rör.

FOTO: AXEL ÅHMAN

Värmeläckage märker man lättare genom att studera mätaren och det kan åtgärdas innan någon större skada är skedd.

Men om vatten läcker så syns

det vanligen inte på vattenmätaren. Från en vattenläcka droppar det oftast sakta, så lite så att det inte märks förrän det fuktskadat golv eller väggar.

– Läckor är sällan så stora att man märker dem, det är de små som under en längre tid förstör. Till sist märker man dem på antingen lukten eller så syns det

på till exempel väggen att något är på gång.

– Då är det för sent att göra något. Då måste man byta och göra om, säger Martin Heikius.

Om olyckan är framme och man är tvungen att göra ett stambyte kan man räkna med att det tar kring en vecka.

Det som är mest oförutsägbart är torkningstiden, som förstas varierar beroende på mängden vatten och skadan det åsamkat. När ett byte sker byts alla rör. Om de en gång har börjat läcka så kommer det att fortsätta.

– Därför är det bäst att byta alla berättar Heikius.

När ett stambyte görs, dras de nya rören synligt, så att man kan inspektera dem utan att riva upp väggarna. I helt nya hus byggs rören säkrare med ett skydds rör runt bruksvattenledningarna. Men värmerörerna som är ingjutna i golvvärmsystemen är ett kapitel för framtiden, ingen vet ännu hur de kommer att hålla.

– Folk är inte alltid så glada att de nya rören dras synligt invid taket, men vill de ha vatten är det enda valet. Man kan förstås täcka in dem men de syns nog ändå. Om inte de huset har en källarvåning, då kan man borra och dra dem synligt en våning ner i stället, säger Martin.

– Helst skulle man ha rena händer också när man drar rören kring tapeter, men det är inte så lätt för en rörmokare att ha rena händer, säger Ingmar med glimten i ögat.

AXEL ÅHMAN

KURTS BYGG OCH FIX

UTFÖR ALLA BYGGNADSRARBETEN

- ✓ nybyggnad
- ✓ renovering
- ✓ inredningsarbeten

Fixar det mesta - till de flesta!

Ring: **KURT HÄGGMAN**

Tfn 06-383 5658, 0500-367 864

Bra investeringsobjekt!

Genvägen 1 A 16, Oravais
Hörnhuslägenhet. 2 r+k+b 46,5 m². Byggt 2009, nyskick. Balkong m. havsutsikt. Högsta våningen. Pb. 124.000 €.

Egnahemshus, fritidshus, tomter och affärsfastigheter, se www.kff.fi

KUSTENS Tel. 050-557 5187
info@kff.fi www.kff.fi

RESTAURANG BJÖRNS matstudio

Kom och avnjut en delikat valborgsbuffé i samband med dansgalan.

I restaurangen uppträder Patrick Linman och sedan kan du försätta med dans till Larz Kristerz och Nilzons i idrottshallen.

Norrvala, Vöråvägen 305-307, 66600 Vörå. Tel 06 3831061.
restaurang@bjornsmatstudio.fi
www.bjornsmatstudio.fi
facebook.com/bjornsmatstudio

KH Fordonsservice

Härmäv. 6, 666 00 VÖRÅ
Tel: 050-4685545, (06) 3832375
Kennet Hedström

Däckförsäljning och - service
Reparation av traktorer, bilar och maskiner

VALTRA Full A/C service
Underrederbehandling
Metallarbeten
Auktoriserad VALTRA service

Baum **Continental** **SEMPERIT** **Gislaved**

Fixar nästan allt

- Fastighetsskötsel
- Sommarstugservice
- Hemhjälp

Hushållsavgiftsgiltigt!

DR FIX

Dan Rintamäki
Tfn: 044-317 0030
dan.rintamaki@dr-fix.fi
Skolvägen 17, 66800 Oravais
www.dr-fix.fi

DAGS ATT BÖRJA SE ÖVER SOMMARDÄCKEN!

Högklassiga och förmanliga däck från oss!

- Kontroll och inställning av hjulvinklar
- AC service

nokian TYRES
LÄS MERA OM HAKKASKYDD PÅ:
www.nokiantyres.se/hakkaskydd

LING LONG
NANKANG

BAGGAS
BIL & TRAKTOR

K-service

BRUKSGATAN 383. tfn 010-322 4070 Anders 0500 157 917

Var femte Vöråbo i arbetsför ålder anser själv att hen dricker för mycket. Däremot är det få pensionärer som tar till flaskan.

Ja till fisk, ost och kakor

Resultaten av THL:s regionala undersökning om hälsa och välfärd har nyligen blivit klara. Resultaten ska användas för att rikta social- och hälsovårdens tjänster bättre och kommuner ska lättare kunna följa upp invånarnas hälsa och välfärd.

Under hösten 2012 fick 8300 österbottningar berätta om sin välfärd och sitt hälsotillstånd när THL, Institutet för hälsa och välfärd, genomförde undersökningen. I Korsholm och Vörå, skickades totalt 1300 enkäter ut per post till slumpmässigt valda, 20 år fyllda personer. Enkäten innehöll frågor om hur invånarna mår och hur deras levnadsvanor ser ut. De som svarade indelas i tre åldersgrupper, 20- till 54-åringar, 55- till 74-åringar och 75-åringar och äldre. Man kan jämföra K2-områdets resultat med medeltalet för hela Österbotten, med andra regioner eller nationellt.

Biträdande överläkare Stefan Strang i Korsholm säger att bakgrunden till varför kommunen deltar i undersökningen grundar sig i att den nya hälso- och sjukvårdslagen. Ny lagstiftning kräver att kommunerna sammanställer en välfärdsberättelse vart fjärde år.

I välfärdsberättelsen får kommunens förtroendevalda information om hur invånarna mår och vilka faktorer som påverkar välfärden. Med hjälp av resultat från undersökningen kan man bättre möta befolkningens individuella behov.

I Korsholm deltog 1000 invånare, då kommunen beställde en

Axplock från Vörå och Korsholm

De siffror som presenteras här är grundar sig på svaren från K2-området, alltså Vörå och Korsholm tillsammans, jämfört med övriga områden i undersökningen.

Här ligger K2 i topp:

Tredje mest nöjda med sitt boendeområde och näst nöjdast med tryggheten i sitt bostadsområde.

Har lidit allra minst av sömnlöshet under de 30 senaste dagarna. Allra minst andel personer känner sig ensamma.

Femte mest nöjda med sitt arbete eller sin senaste arbetsplats.

Fjärde minst andel som själva anser sig vara deprimerade och fjärde minst andel som haft självmordstankar under senaste år.

Anser sig ha näst minst problem med för stort alkoholinlag.

Tredje högst andel personer som deltar aktivt i kulturföreningsverksamhet och på femte plats vad det gäller deltagande i sport- eller idrottsförenings verksamhet.

På femte plats både vad det gäller tilltro till den kommunala hälsovården och socialvården och på sjätte plats vad det gäller tilltron till det kommunala beslutsfattandet.

Näst minst andel som känner sig otillräckliga som föräldrar.

Fjärde plats vad det gäller tillgång till bibliotekstjänster och kommunens utbud på tjänster gällande motion.

Här ligger K2 i botten:

Minst andel personer som känt sig lyckliga största delen av tiden de senaste fyra veckorna.

Näst sämst vad det gäller positivt samspel mellan arbete och familjeliv.

Tredje flest, 25,8 procent, tycker inte att de fått tillräckliga kulturtjänster.

Fjärde sämst, 41,5 procent uppskattar sin hälsa vara medelmåttlig eller sämre än medelmåttlig.

8,3 procent av de tillfrågade hade inte fått tillräckliga bibliotekstjänster, fjärde mest missnöjda.

Fjärde mest missnöjda med kollektivtrafiken.

mera utvidgad undersökning. I Vörå är gjordes undersökningen i mindre skala och 256 Vöråbor deltog. Resultaten för de två kommunerna kommer att separeras så man ser Vörås och Korsholms resultat var för sig.

–Vi håller precis på att välja ut vilka indikatorer som ska fungera som grund för kommunens välfärdsberättelse. Vi har också för avsikt att se på samma indikatorer för Vörås räkning. Ännu har vi inte dragit några definitiva slutsatser med anledning av undersökningen, säger Strang.

Undersökningen finns i sin helhet på THL:s webbplats

www.terveytemme.fi, men bara på finska. Där kan man se alla resultaten och jämföra dem med andra regioner.

Undersökningen visade att det finns skillnader mellan regioner och befolkningsgrupper i Österbotten vad det gäller tillräckliga hälsocentralläkartjänster och stora skillnader vad det gäller tillgång till kulturtjänster. På den österbottiska landsbygden anses kollektivtrafiken vara betydligt sämre än i städerna.

Österbottningarna var mera nöjda med sina mänskliga relationer än medeltalet finländare men ändå sa de sig inte vara

lyckligare än resten av landets befolkning. Varannan österbottning är lycklig till största del och de är mera socialt aktiva än medelfinländaren.

Men det finns också fattigdom i Österbotten och minst vartionde är tvungen att avstå från mat, läkarbesök eller mediciner för att de inte har råd och de socioekonomiska skillnaderna är stora.

I K2-området anser sig de som svarat på enkäten ha näst minst problem med för stort alkoholinlag, jämfört med övriga områden i landet. Övriga Österbotten har också har låga siffror.

I Korsholm och Vörå anser 17,4 procent att de dricker för mycket. Men det fanns rätt stor variation mellan åldersgrupperna. I åldersgruppen 20–54 år ansåg sig drygt en femte del använda för mycket alkohol, medan 11 procent av 55–74-åringarna och bara 1,4 procent av de som är 75 eller äldre säger sig dricka för mycket. En tiondel av de tillfrågade är rökare.

Undersökningen redogör också för matvanorna och invånarna i Vörå och Korsholm äter i likhet med övriga österbottningarna gärna feta ostar och K2 ligger i topp vad det gäller att använda smör eller smörväxtoljeblandningar varje dag. De dricker inte söta drycker eller läsk varje dag men kommer på fjärde plats då det gäller att äta bullar och kakor dagligen. De är också duktiga på att äta fisk.

Annan kurios är exempelvis att 65 procent av de tillfrågade i K2-området borstar tänderna minst två gånger om dagen och att 14,6 procent använder cykelhjälm.

K2 placerade sig som nionde vad det gäller att använda sig av internetjänster, snäppet över medeltalet i Österbotten.

1,8 procent av de som är 75 år eller äldre hade upplevt hot eller utpressning under det senaste året, medan genomsnittet i Österbotten ligger på 2,9 procent. I Laihela och Lillkyro var dock andelen noll. Vad det gäller att känna psykisk belastning placerade sig K2 något högre än Österbotten i medeltal, 12,9 procent ansåg sig belastade.

MIKAELA LÖV-ALDÉN

Folkhälsans familjecafé på Norrvalla är en framgång

Folkhälsans familjecafé är en samlingsplats för barn och föräldrar eller andra vuxna som vårdar småbarn.

De vuxna kan diskutera sina dagliga utmaningar och glädjämnen och få en stunds avkoppling i vardagen. Barnen kan leka och samtidigt få kontakt med andra barn.

Folkhälsans familjecafé samlas nästa gång den 17 april klockan 10 och sedan den 8 maj. Vi håller till vid lekrummet i Norrvalla. Där finns stora utrymmen och sysselsättning till barn från 0–8 år.

Det finns skötbord i anslutning till lekrummet och mikro finns i restaurangen som vi får använda när det behövs värmas barnmat. Kaffe och tilltugg kan köpas från restaurangen.

10 mammor och 15 barn har deltagit i familjecaféet under våren.

Lekrummet finns bredvid simhallen på Norrvalla.

Det finns en grupp på facebook kallad Folkhälsans familje-

café i Vörå där information om träffarna ges.

Ledare är Solveig Nykvist och Ann-Catrin Thomasfolk.

Hembygdsföreningen ordnar cykelutflykt i Kimo

Hembygdsföreningen i Oravais ordnar en cykelutfärd den 19 maj. Under utflykten, som startar klockan 13 från Café Einars stuga vid Kimo Bruk, njuter deltagarna

av naturen och bekantar sig med föreningens museer.

Cykelturen går bland via Hålldammen, Kyrboas och Skolmuseet. En guidad rundtur vid

Kimo Bruk utlovas också. Mera information i nästa nummer av Kommunbladet.

Alla intresserade är välkomna. LEIF ÖLING

Chans att kolla födelsemärken

Onsdagen den 15 maj klockan 14–18 ordnar Cancerklubben födelsemärkeskontroll på hvc i Vörå. Undersökningen görs av hudläkare Jaana Mattila. Avgiften är 10 euro per person. Gunne Mantere tar emot anmälningar på telefon 0500-361769 senast 6 maj. Mera info senare från Wörvt och Ärvas tv.

Kryssningen till Stockholm blev mycket populär. Hela 64 anmälningar har kommit in. Mera information kommer i nästa nummer av Kommunbladet.

Cancerklubben tackar Oravais Lions för bidraget på 500 euro till rekreationsdagen.

PETER NORRGÅRD
Ordförande

Dags att städa Rasmusbacken

Värstädningstankot på Rasmusbacken ordnas tisdag 7 maj klockan 18. Ta med egna räfsor. Kvällen avslutas med korv och kaffe.

Under hela maj ordnas "Musammans dag på Landet" för skol- och dagisgrupper. Förfrågningar på telefon 040-9651561/Ulrika Rasmus.

Om du inte har möjlighet att besöka Rasmusbacken med någon grupp kan du komma till Musammans vårdag söndag 26 maj klockan 14–16. Då är café i Arvidsgården också öppet.

I Arvidsgården serveras laxsoppa tisdag 2 juli.

Tidsresa ordnas samma dag. Då får vi se hur det var på Rasmusgården 1913: hur lekte barnen, vad åt man, vilka djur fanns på en gård, vilka sysslor fanns det på gården, och så vidare.

Tisdag 2 juli är också Verners museum öppet klockan 11–16. Övriga dagar öppet enligt överenskommelse.

Under vecka 35 kommer vi att bjuda Vörås alla förskolebarn på tidsresa till Rasmusbacken förfrågningar Jessica 044-7883611.

Vill ni boka Arvidsgården för egna fester och möten? Kontakta Göran Holms, goran.holms@netikka.fi eller ring 3832841.

Drygt 40 procent av de tillfrågade i Vörå och Korsholm upplevde sin hälsa vara medelmåttlig eller sämre än medelmåttlig.

Utmaningar för sjukvården

● Enligt enkäten hade 30 procent i Vörå och Korsholm besökt kommunal tandvård under det senaste året och K2 låg i topp med 44,8 procent då det gäller andelen som anlitat privat tandläkare. Medeltalet i hela Österbotten var knappt 40 procent.

Var femte hade anlitat privatläkare under senaste året och var fjärde upplevde att de inte har fått tillräckliga kommunala läkartjänster.

Vasaborna och österbottningarna i medeltal var mera missnöjda med tillgången på läkarvård än invånarna i K2-området. Nästan hälften av Vörå- och Korsholmsborna hade besökt hälsocentralläkare under det senaste året. K2 hade den minsta andelen som fått influensavaccin.

Biträdande överläkare Stefan Strang säger att resultaten i det stora hela var förväntade och också avspeglar bristen på läkare och tandläkare.

– En av våra stora utmaningar är att ge alla invånare tillräcklig tillgänglighet till läkarvård. Situationen är inte särdeles god och läkarbristen är ett problem. Fast vi köper in tjänster har vi brist på tandläkare och väntetiden är lång.

Bland de resultat som sticker ur mest i K2-området nämner Strang att sju procent av invånarna i arbetsför ålder tänkt på självmord under det senaste året.

– Det är verkligen tråkigt och även om vi inte placerar oss högt vad det gäller användningen av alkohol om man jämför nationellt så visar undersökningen

– En av våra stora utmaningar är att ge alla invånare läkarvård. Läkarbristen är ett problem, säger biträdande överläkare Stefan Strang på Korsholms hälsovårdscentral. ARKIVFOTO

ändå att var femte i arbetsför ålder tycker att de dricker för mycket.

– Trettio procent av de som

arbetar tror sig inte vara arbetsföra ända till pensionsåldern, det är en överraskande stor andel säger Strang.

Här ligger K2 lite över medeltalet i landet. På glesbygden har de äldre svårt att ta del av kulturutbudet då avstånden är

långa och det är dåligt med kollektivtrafik.

– Det talas ofta om att vi mår bra i Svenskfinland för att vi deltar i körer och annan föreningsverksamhet. De äldre har inte samma möjlighet till detta, men de mår ändå förhållandevis bra.

Strang säger att han spontant drar slutsatsen att ett gott nätverk påverkar positivt.

Goda kontakter till familj, vänner och grannar kanske snarare än föreningsverksamhet är nyckeln till att må bra och inte känna sig ensam. Strang säger att undersökningen om hälsa och välfärd pekar på om något är galet i samhället och vilka områden hälso- och sjukvården bör satsa mera resurser på. Men speciellt stor nytta ger undersökningen när den i fortsättningen kommer att upprepas vart tredje år.

– Då kan vi göra jämförelser och se vartåt det vänder. Vi kan lättare se vad vi speciellt behöver satsa på inom hälso- och sjukvården.

Strang oroas av folkhälsan och det faktum att det blivit populärt och anses nyttigt att äta smör och andra mättade fetter. Var femte i arbetsför ålder säger också att de är överviktiga.

– Det har blivit en trend och mättade fetter accepteras som en tillåten och naturlig del av kosten. Och visst går man kanske ner i vikt, men de mättade fetterna är en stor riskfaktor för artärerna med hjärt- och kärlsjukdomar som följd. Det ser vi redan tecken på.

MIKAELA LÖV-ALDÉN

Också i Vörå finns fattigdomen

● I undersökningen om hälsa och välfärd svarade drygt hälften i området K2 att de ansåg sin livskvalitet vara god och drygt 78 procent ansåg att de hade bra relationer till andra människor.

Knappt 30 procent ansåg att det är svårt att klara hushållsutgifterna på de inkomster de har och drygt 17 procent har fått avstå från mat, mediciner eller läkarbesök på grund av brist på pengar.

I åldersgruppen 20- till 54 år i K2-området hade nästan var femte av de tillfrågade varit rädda för att bli utan mat innan de får mera inkomst. Knappt 9 procent har utsatts för våld eller hot, bland 20 till 54-åringarna var siffran 13 procent.

Omsorgschef Esko Kuoppala i Vörå säger att prishöjningen på livsmedel och el märks också inom socialomsorgen.

– En större andel av hushållen har svårt att betala sina elräkningar och utgifterna för mat har stigit snabbt. Det här måste vi beakta när det gäller behovet av utkomststöd.

Kuoppala har ännu inte hunnit bekanta sig med resultatet av THL:s undersökning. Han säger att i och med att Vörås och Korsholms resultat är sammanlagda är inte undersökningen lika nyttig.

– Bara en fjärdedel av de tillfrågade bor i Vörå, vi kan lättare dra nytta av undersökningen när vi får Vörås resultat separat. Men vi kommer att gå igenom undersökningen och se om några resultat sticker ut. Även den gemensamma undersökningen ger oss säkert fingervisningar om vad vi behöver utveckla och vilka invånarnas största behov är.

Esko Kuoppala säger att Vörås största utmaningar inom den sociala sektorn ligger inom äldreomsorgen.

– Avstånden är långa och vi har byggt ut servicen, alla får vård, men utmaningen är att ge vård enligt behov. En person ska inte behöva vara på sjukhus om det inte krävs. Vi måste ge alla vård på rätt nivå.

Esko Kuoppala säger att socialarbetarna märker när priset på el. Allt fler har problem att betala sina räkningar. ARKIVFOTO

Det har också fötts stora årskullar barn under 2011 och 2012 och daghemmen är fulla och dagvårdsplatserna måste utökas.

Vad det gäller alkohol och droger säger Kuoppala att även om dessa problem inte är synliga så finns de dolda i samhället.

– Tyvärr kommer de här pro-

blemen sällan upp till ytan innan det hänt något obehagligt. Det är inte alltid så lyckligt ställt som det ser ut att vara på ytan.

En annan sak som oroar är utslagningen av ungdomar. De som gått klart sin lagstadgade skolgång men inte fått studieplats eller jobb hamnar lätt på sidan om samhället.

– Vi borde kunna hjälpa snabbt innan ungdomarna blir helt utslagna. Annars är risken att de vänder på dygnet och vakar hela nätterna. De får för lite sömn och det kan i sin tur leda till att de mår dåligt psykiskt.

Det finns också en nyhjälploshet i samhället. Bland de som är födda på 1980- och 1990-talet och nu bildar familj finns det de som inte klarar av att sköta ett hushåll. De är inte vana att sköta matlagning, tvätt och städning.

– De behöver stöd med det praktiska och även i sitt föräldraskap. De här behoven ökar snabbt och är något helt nytt i vårt samhälle, säger Kuoppala.

MIKAELA LÖV-ALDÉN

Sång och musik i Centrumskolan

● På söndag den 21 april klockan 15 ordnas en sång- och musik-kavalkad på Centrumskolan i Oravais.

Där uppträder körer som under läsåret övat inom ramen för Vörå-Oravais-Maxmo medborgarinstitut: Oravais manskör, Kör för alla, Rågbröderna, Pensionärskören och barnkören Vänner. MI-orkestern Helmertz leder allsången.

Inträdet är fritt, men Hem och skola tar en liten avgift för kaffet.

Aquarelle sjunger Abba och Beatles

● På söndag den 5 maj klockan 15 uppträder damkören Aquarelle på Vörå uf-lokal.

På repertoaren står låtar av Abba och Beatles.

Carl-David Wallin är dirigent och Johan Fagerudd är konferancier. Orkestern som ackompanjerar kören består av Stefan Jansson, Jan Jacobson, Mikael Södergård och Hasse Bergström.

Inträdet är 15 euro.

Kaffe och kanelbullar serveras på Solängen. 18 anställda ser till att de 16 invånarna får den vård de behöver, dygnet runt.

Ljust och luftigt på Solängen

• Svea Sarin och Sanna Häggman från Brännars, Gladys Sandberg från Oravais kyrkby, Imgjor Skog från Tuckor, Eva Bergman från Komossa och Erna Nybacka från Änäs. Alla bor de nu på Solängen och alla trivs de alldeles utmärkt.

– De har det bra här. De blir omskött och det är hemtrevligt, säger Lis-Britt Södergård.

Hon hälsar på sin mor Svea, precis som hon regelbundet brukar göra.

Eva Bergman håller med.

– Jag tycker det är bra här. Jag känner både personalen och de andra som bor här sedan förr.

Den enda som inte är helt nöjd, är Saimi Saloranta.

– Jag är den enda som talar finska här. Så vi sitter mest och stirrar på varandra, jag har ingen att tala med, säger hon.

Camilla Hedström arbetar som sjukskötare på Solängen. Sammanlagt 18 personer finns på lönelistan, men många har deltidsarbeten.

– Det är roligt att få arbeta här där allt är nytt. På Aftonbo var det nog ganska trångt. Här är det

Saimi Saloranta sitter på sängen i sitt rum på Solängen i Oravais.

mycket mera praktiskt och modernt, säger hon.

Dagen börjar vid 7-tiden. Klockan 8 serveras morgonmålet, antingen i matsalen eller på de boendes egna rum. 11.30 är det lunch, klockan 14 serveras kaffet och runt 16 är det dags för kvällsgröt. Kvällsbiten är klar klockan 19.

– Men är någon hungrig senare

Eva Bergman, Camilla Hedström, Erna Nybacka och Eve Svens i ett av samlingsrummen på Solängen.

på kvällen, finns det nog mat här, säger Hedström.

Pensalabon Gunvor Rönngård är vårdbiträde. Hon började

som inhoppare för fyra år sedan, men när mannen gick i pension och slutade med farmen, sökte Gunvor tjänst som vårdbiträde.

– Det är bra arbete här och trevlig personal, säger Gunvor Rönngård.

KARIN SUNDSTRÖM

Två ovanliga stövarraser visades upp på Finska Stövarklubbens vårutställning: luzernstövare och bernerstövare. Anne Tanskanen hade kommit från Nivala med sin luzernstövare Daami, medan Tommi Yrjänä hade kört upp från Åbo med sin bernerstövare som importerats från Tjeckien.

FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

Stövarutställning ordnades i Vörå

• Vårens största stövarutställning avgjordes i Adidashallen i Vörå den 24 mars. Dit hade ett hundratal av landets bästa stövare sökt sig, från alla möjliga delar av landet.

De finska stövarna var flest i antal, med 49 tikar och 28 hanar anmälda. Matti Palojärvi – tidigare kriminalkommissarie, numera pensionär – dömde tikarna. Stövaruppfödaren Sakari Poti tog sig an hanarna och ett antal mera ovanliga stövarraser.

Tommi Yrjänäs bernerstövare är en av fyra av den här rasen som registrerats i Finland.

– Det har aldrig ännu fötts några valpar av den här rasen. Alla hundar som finns här, har importerats, säger Yrjänä.

Hans unga hane Décent Dauphin Bohemia Hill är född i Tjeckien.

Anne Tanskanens luzernstövare Lärkvallens Daami är

Vilken rysk stövare är bäst i rasen? Hanen Riitaluhdan Roima förlorade mot tiken Olga.

FOTO: KARIN SUNDSTRÖM

också ovanlig, med bara ett femtiotal rasfränder i landet. Daami är importerad från Sverige.

KARIN SUNDSTRÖM

Rautia - DITT BYGGVARUHUS

- FÖNSTER OCH DÖRRAR
- AVLOPPSSYSTEM
- INREDNINGSMATERIAL
- GRUNDEN
- TAKMATERIAL
- TRÄVIRKE
- SPISAR
- BETONGPLATTOR

Allt inom bygnads-, järn och lantbruk

K-LANTBRUKSCENTRALEN AB
VÖRÅ tfn 384 3400

- Markvibratorer • Pikmaskiner • Borrhammare
- Betongslipmaskiner • Weideman minilastare
- Jordfräs • Dino Skylift, m.m.

Vörå
Maskinuthyrning
Vöyrin
Konevuokraamo

050 524 1983

Fenno
OPTIK

Saris Optik

Vöråvägen 8, VÖRÅ t. 383 7333
www.sarisoptik.fi

I fjol ställde Brit-Mari Grägg ut sitt lapptäcke i Norrvallas festsal. I år ordnas MI:s vårutställning den 27 och 28 april. ARKIVFOTO: KARIN SUNDSTRÖM

Tipsa om nya MI-kurser! Nu är det hög tid att berätta vad du vill lära dig under höstterminen.

Kniv, dans och dockor visas upp

• Den 27 och 28 april ordnar Vörrå-Oravais-Maxmo medborgarinstitut sin traditionella vårutställning i Norrvallas festsal. Samtidigt visar en del kursdeltagare och lärare upp vad de kan. Besökarna får bland annat se på linedance, knivmakare och docktillverkning.

– MI har ordnat kurser i 7 000 timmar under det gångna läsåret. Många kurser är sådana som vi ordnat tidigare också, men vi har också kunnat erbjuda en hel del nya, säger kommunens kultur- och fritidschef Mikael Österberg, som också fungerar som medborgarinstitutets rektor.

Han vill framföra ett varmt tack till alla kursdeltagare.

– Utan kursdeltagare skulle det ju inte bli någonting.

Kurssekreterare Elisabeth Björklund konstaterar att datakurserna varit mer välbesökta än under tidigare år.

– Många pensionärer märker att de behöver kunna använda datorn för att smidigt betala räkningar, boka biljetter och sända epost, säger Björklund.

Nu är det hög tid att berätta vilka kurser som önskas under höstterminen.

– Exempelvis yogakursens deltagare skrev under en lista där de berättade att de vill fortsätta under hösten. Vi tar också emot tips på nya kurser eller idéer om hur kurserna kunde vidareutvecklas, säger Österberg.

Deltagarna uppmanas att fylla i de utvärderingsblanketter som delas ut. På det viset kan alla deltagare enkelt föra fram sina åsikter om kurserna.

Höstens kurskatalog tas fram i samarbete med Folkhälsan utbildning.

– Nästa läsår ger vi ut en kurskatalog för höstterminen och en ny för vårterminen, säger Österberg.

MI söker hela tiden lämpliga lärare och kurslokaler. Särskilt kurser som kräver stort utrymme är besvärliga att ordna. Exempelvis en varm verkstad i Oravais där man kunde ordna en kurs i mopedrenovering finns med på önskelistan.

KARIN SUNDSTRÖM

Manskören välkomnar våren med sång på 1 maj i Oravais

• Även i år arrangerar Oravais Manskör i majfirandet i Oravais. Vi sjunger in våren utanför blomsteraffären Amalia klockan 11.

Vidare blir det omväxlande

program med bland annat allsång och servering av nygräddade våfflor.

Festtalet hålls av kommunidirektör Christina Öling.

Välkommen med!

www. **TOM** / ALLT I ALLO.nu
050 525 7216

Allt inom värme och sanitet
JUHAN PUTKI
JUHA LEPPÄNEN
050-5542 812

Gårdsbutik
Lamonas
**Slutförsäljning
Allt -40%**
Öppet: ti, to 14-18, lö 12-16
Mäkipäivägen 203, Vörrå
Tfn 045-327 3344

**BYGGARE OCH
RENOVERARE!**
Från Vörrå Snickeritjänst
erhålls kvalitets-
produkter såsom:
• **Kök i gammal stil
(helträskåp)**
• **Innertrappor**
• **m.m., m.m.**
Ta kontakt: tel. 0500-362 274
vora.snickeritjanst@agrolink.fi
www.vorasnickeritjanst.fi

Nykarleby damkörs vårkonsert
Leve Livet
Lördag 20 april kl. 18.00 i **KREDO**
(Kristliga folkhögskolan)
Dirigent: Anna-Leena Erkund Piano: Marcus Söderström
Saxofon: Rolf Wallendahl Solister från kören

GRUNDER:
Hus, Hallar, Farmområden,
Reningsverk
Grävning, Schaktning
I klass isolerings sand, Krossgrus

GRÖNOMRÅDEN:
Fräst och kalkad **MATJORD**
Kan också avhämtas

Rintamäki Henry 0500-361 715
Bilder m.m. www.anvianet.fi/ engstromsbygg
kjelle68@gmail.com

Bygg & Potatis
Rakennus & Perunat
Engström

- Socklar
- Bindning / svetsning av armeningskassar
- Hus i småelement
- Vattentak
- Staket osv enligt kundens önskemål
- Matpotatis

Ta kontakt, vi hjälper dig med planeringen
Engström Kjell 0500-346 393/Henry 0500-361 715

Några få MI-kurser ordnas ännu i vår

• Medborgarinstitutet har ännu några kurser som startar i april. Anmäl dig genast på www.vora.fi/kursanmalan eller till kansliet om du vill vara med. Telefonnumren till kansliet är 3821673, 3821672 eller 3821670.

• Lär dig tekniken för att hemma kunna tillverka din egen **Gärdesgård enligt Vörå modellen**. Vi tillverkar en modul tillsammans. Sen kan du fortsätta bygga din egen gärdesgård. Material för kurstillfället finns på kursplatsen. Kursnr 110506. Kurstid måndag till onsdag 22-24 april klockan 18-21.15. Kursplats är Klemetsgårdarna i Maxmo.

• Lär dig göra en enkel hem-sida, kursnumret är 340112. Vi använder gratisprogrammet Sea Monkey. Ta med ett USB-minne. Kursplatsen för den här kortkursen är Tegengrenskolan och den ordnas måndagen den 22 april klockan 18.30.

Under våren ordnar MI en kurs i hur man bygger en riktigt äkta gammaldags Vörågårdsgård. Den här byggdes under en tidigare kurs, utanför familjen Tunis' hus på Kaurajärvivägen i Vörå.

FOTO: KARIN SUNDRÖM

Boktips

• **Kan du rekommendera en bra bok, säger ibland någon av våra kunder.**

Det vill man ju som bibliotekarie gärna göra, men det är inte så alldeles lätt. Alla tycker ju inte lika, och de böcker man själv läst och älskat passar inte alla.

Ofta för man i stället vidare vad någon kund rekommenderat. Det tänker vi också göra här. Först låter vi en kund berätta om två böcker han läst.

• Ur magasinet

Albin Wickman satt hela 30 år i Finlands riksdag och är därmed en av de mest erfarna riksdagsmännen i Finlands historia.

Wickman föddes i USA i slutet av 1800-talet och flyttade redan som ung pojke till sina föräldrars Terjärvi. Efter en period som resepredikant valdes Wickman in i riksdagen 1933. I hans bok är friheten, den enskildes likväl som den samhälleliga, ett centralt begrepp.

Nytkerhetskampen Wickman kan också ses som en av parlamentarismens talesmän. Under tidsperioden 1942-1944 kom han att tillhöra den så kallade fredoppositionen och riktar i sin bok en skarp kritik bland annat mot

hur den dåtida statsledningen skötte Finlands utrikesärenden.

Hans bok **Frihet är det bästa ting** ger också en inblick i hur den samhällspolitiska debatten fördes och utvecklades under tiden före och efter andra världskriget. Boken utkom 1967, fyra år före Wickmans död.

MISCHA HIETANEN

• En nyhet

Mammuten, en bok om, och i viss mån av **Jörn Donner** är en veritabel tegelsten på 1127 sidor. Den har underrubriken "efterlämnade handlingar" och har sammanställts av Fredrik Kock.

Boken ger en mycket speciell inblick i finländskt kultur- och samhällsliv från 1940-talet fram till idag, sett genom Jörn Donners omfattande samling av anteckningar. I boken får den tålmodiga läsaren ta del av såväl personligt hållna dagboksanteckningar som längre essäer från så pass vitt skilda områden som litteratur, film, resor, samhällsutveckling och hälsa.

Boken skildrar också, med ibland avslöjande detaljrikedom, Donners privatekonomi, hans tre äktenskap, hans sexliv och

alkoholvanor. Också en försvarlig mängd rikspolitiker, företagsledare och internationellt kända kulturpersonligheter passerar revy.

Den som tidigare trodde sig veta vem Jörn Donner är får i denna bok en ordentlig skopa ny kunskap om en av vår tids mera framträdande kosmopoliter.

Boken avslutas med en bildberättelse ur Jörn Donners eget fotoarkiv.

MISCHA HIETANEN

• En överraskning

En flicka kom fram till disken med en bok hon läst och frågade: -Har ni flera som liknar den här?

Boken hon höll i handen var **Elin under havet**, en svart bok med namnet Elin i röda bokstäver.

Vad är det för bok funderade vi och bläddrade. Det visade sig vara en mycket speciell bok som mest i bilder men också lite text berättade en fruktansvärd historia om en flicka i tioårsåldern som av en kampsportsledare som hon kontaktat via nätet, luras in i en situation där hon blir sexuellt utnyttjad.

Det är **Sofia Malmberg** som skrivit/tecknat boken. Vad som riktigt händer efter övergreppet får man tolka eftersom det inte sägs, bara visas. Tydligt går Elin in i en egen värld, där hon arbetar det som hänt.

Det här var en så annorlunda bok, både till innehåll och till form att vi tyvärr inte kunde ge nånting liknande åt kunden.

Kanske finns det i våra samlingar böcker som behandlar det här fenomenet som kallas grooming, att via en nätkontakt lockas till sexuellt utnyttjande,

men i så fall känner vi inte till det. Också sättet att berätta var mycket ovanligt, liknar mest en serieform, men den symboliska beskrivningen av flickans tanke- och känslvärld är inte vanlig där heller.

• Vill du ge tips om böcker?

Nu finns det också möjlighet för kunderna att ge vidare boktips till andra kunder.

På huvudbiblioteket finns en anslagstavla bara för detta. **Den här boken var bra - Tämä oli hyvä kirja** står det överst och på bordet under finns färgglada lappar som kunderna kan använda. Det är roligt att läsa, det är roligt att dela med sig av en läsoplevelse. Tag vara på denna möjlighet och dela med dig av något som gett dig glädje, spänning eller kunskap!

• **Om du vill låna: Ring Vörå huvudbibliotek på telefon 3821686, biblioteket i Oravais 3821689 eller biblioteket i Maxmo på 3821688.**

Lukuvinkkejä

• **Voitko suositella hyvää kirjaa, asiakkaamme kysyy aina joskus.**

Se ei aina ole hyvin helppoa. Kaikilla on eri maku ja kirja, josta itse pidät ei sovi kaikille. Usein suosittelemme kirjaa, josta joku muu asiakas on pitänyt. Nyt aiomme antaa asiakkaiden suositella kirjoja, joista he ovat pitäneet erityisen hyvin.

• Valheiden verkossa

Eräs nainen piti erityisen paljon **Karen Kingsburyn** ja **Gary Smalleyn** kirjasta **Valheiden verkossa**. Hänestä se oli koskettava ja hyvä kirja. Teos Valheiden verkossa jatkaa kirjailijoiden aiemmista teoksista, **Uskollinen sydän** ja **Petollisella jäällä**. Kirja kertoo Baxterin perheen tarinaa ja erityisesti heidän poikansa Lukken elämästä.

Kingsburyn teokset valloittivat sydämiä ja ovat luetuimpien kirjojen listoilla.

• Haluatko kirjavinkata?

Nyt asiakkailla on mahdollisuus antaa kirjavinkkejä toisille asiakkaille. Pääkirjastossa on ilmoitustaulu tätä varten.

Ilmoitustaulun otsikko on **Tämä kirja oli hyvä** ja pöydällä on värikkäitä lappuja, joille asiakkaat voivat kirjoittaa kommenttejaan. On ilo lukea ja jakaa lukuelämyksiä toisten ihmisten kanssa.

Käytä mahdollisuutta hyväksi ja anna muille vinkkejä kirjasta, joka on tuottanut sinulle iloa tai jännitystä!

• **Jos haluat lainata: Vöyrin pääkirjasto 3821686, Oravaisen kirjasto 3821689 ja Maksamaan kirjasto 3821688.**

MÄSSERBJUDANDE 15 - 19.4

Placeringsdeposition
1,5 % på 15 månader.

Alla som gör en placering får ett
inbjudningskort till Österbottens Stormässa!

Kvevlax
Sparbank
Alltid vid Din sida.

Kvevlax - Vasa - Maxmo - Petsmo
Tfn 346 2111 - 346 2150 - 346 2170 - 346 6258

Vörå

Bokslutstider och anställningsstopp

• Så var det dags för det andra bokslutet för nya Vörå kommun. Under hösten började varnings-signaler komma om att den kommunala ekonomin inte kommer att ha ett alltför ljusst resultat för året 2012.

Debatten var stundtals väldigt intensiv redan under fullmäktiges behandling av skatteprocenten för kommunen. Debatten slutade ändå med ett beslut om att bibehålla skatten på nuvarande nivå och istället se över kostnaderna för den kommunala verksamheten.

Med ett fullbordat faktum och ett negativt slutresultat för år 2012 på ungefär en halv miljon så blir det nu tid att se över organisation, funktioner och servicen som vi producerar. Om börsen säger att vi har råd endast med korskoppa så kan vi inte köra på och beställa oxfile hela dagen! Som en kanslichef mycket bildligt uttryckte sig på en utvärderingsdag nyligen.

Kort sagt så är dilemmat för kommunerna just nu att skatter och statsandelarna som utgör den största finansieringskällan för kommunens verksamhet ökar med 3-4 procent per år, medan kommunens kostnader ökar med 6-7 procent per år.

Ekvationen går inte på något vis ihop och ett växande underskott på 2 procent per år är den verklighet som vi måste ta itu med.

Mot detta växande underskott hjälper en skatthöjning enbart det första året, eftersom kostnadsökningen fortfarande skenar vidare om inget görs åt den biten.

Kostnaderna för kommunens verksamhet ökade med cirka 3 miljoner från 2011 till 2012 och av dessa tre miljonerna ökning så finansierade vi ungefär hälften med ökningarna i skatter och statsandelar.

Det betyder i klartext att 1,5 miljoner euro skall finansieras

med ökningarna i kommunens övriga intäkter. Eller med andra ord att kommunen borde höja alla sina taxor och avgifter med tio procent för att få in motsvarande inkomst.

Det är dock inte i alla fall möjligt eftersom många avgifter baseras på lagar och förordningar om hurdana klientavgifter som får debiteras av kunderna.

Jag är mycket medveten om att vi har Österbottens lägsta kommunalskatt för tillfället och det är enkelt att lösa problemet med att höja kommunalskatten för att få in mera pengar.

Det låter sig enkelt göras, men problemet är ändå inte löst. En skatthöjning ger en större skatt det första året som den införs, sedan ökar skatterna i samma takt som tidigare det vill säga med 3-4 procent per år.

Medan kommunens kostnader fortsättningsvis ökar med 6 procent per år så har vi efter ett år samma tråkiga situation att vi har ett glapp mellan kostnader

för verksamheten och finansieringen av den som inte räcker till.

Därför ser jag det som det viktigaste uppdraget under 2013 att se över kostnadsuppföljningen och budgetdisciplinen för vi har helt enkelt inte råd med denna kostnadsutveckling, oberoende av vilken skatteprocent vi har!

Vi har lagt grunden för förvaltningen i kommunen och kommer nu i ett kritiskt skede med pensionsavgångar som inte per automatik ska ersättas med nyrekryteringar.

Ett inbesparingsbehov finns helt klart och en målsättning som ska uppnås vid periodens slut. Till denna bakgrund kommer det beslut som för närvarande bereds till kommunstyrelsens möte den 22 april 2013. Framtill styrelsens möte gäller att allt lediganslände av tjänster och befattningar ska godkännas av styrelsen innan de ledigansläs.

Att de tjänster och befattningar som nu är lediganslägna så ska

styrelsen godkänna anställningen innan anställning görs.

Anställande av vikarier ska motiveras väl och göras först efter att den befintliga personalen omplacerats dit behov av vikarier finns.

Det betyder i klartext att vi stundtals kommer att vara underbemäddade och att verksamheten kan bli lidande.

Jag hoppas ändå att denna lösning ska ses som en mildare variant än att på permanent basis öka gruppstorlekar eller dra ner på personalstyrkan på olika enheter.

Jag tror att vi överlagt har en mycket hög kvalitet på den service som vi ger våra invånare och att vi kan ha ett talko för att få ekonomin i balans i den trygga förvisningen att vi ändå har en mycket stabil grund att stå på.

CHRISTINA ÖLING
kommundirektör

Vöyri

Tilinpäätösajat ja työhönottokielto

• Uuden Vöyrin kunnan toinen tilinpäätös on valmistumassa. Syksyn aikana alkoi tulla huolestuttavia merkkejä siitä, että kuntatalouden vuoden 2012 lopputulos ei tule olemaan kovinkaan valoisa.

Keskustelu oli ajoittain intensiivistä jo silloin, kun valtuusto päätti kunnan tämän vuoden veroprocentista. Valtuusto päätti kuitenkin pitää veroprocentin nykyisellä tasolla ja verotuksen kiristämisen sijasta tarkistaa kunnan toimintojen kustannukset.

Lopputuloksena viime vuodelta on noin puolen miljoonan miinusmerkkinen tulos.

Sen takia pitää nyt käydä läpi kunnan organisaatio, toiminnat ja kunnan tuottamat palvelut. Jos kukkaro sallii ainoastaan makkarakeiton syömisestä, niin silloin ei voi syödä häränfilettä joka päivä! Yksi toimistopäälliköistämme ilmaisi asian näin osuvasti, kun kunnan eri hallinnonalojen edustajat arvioivat talousarvion toteutumista.

Lyhyesti sanottuna kuntien ongelmana on juuri nyt se, että verot ja valtionosuudet, jotka ovat kuntien toiminnan suurimmat tulolähteet, lisääntyvät ainoastaan 3-4 % vuodessa, kun kuntien kustannukset nousevat 6-7 % vuosivauhtia.

Yhtälö ei toteudu, minkä johdosta kuntien alijäämä lisääntyy noin 2 % vuodessa, ja siihen on nyt puuttuttava.

Veroprocentin nostaminen auttaa ainoastaan ensimmäisenä vuotena, koska kustannusten

” Tämä tulee merkitsemään alimitoitettua henkilökuntaa ja palvelun huonontumista.

nousu jatkuu vuodesta toiseen, jos sille ei tehdä mitään.

Vöyrin kunnan menot nousivat vuodesta 2011 vuoteen 2012 noin 3 miljoonaa euroa, ja tästä noususta rahoitimme noin puolet verojen ja valtionosuuksien nousulla.

Se merkitsee, että noin 1,5 miljoonaa euroa joudutaan rahoittamaan kunnan muiden tulojen korotuksilla, eli kunnan pitäisi nostaa kaikkia taksojaan ja maksujaan 10 prosentilla, jotta vastaava tulomäärä saataisiin kasaan. Se ei ole mahdollista, koska monet asiakasmaksut perustuvat lakeihin ja asetuksiin, ja säädettyjä enimmäismaksuja ei saa ylittää.

Olen hyvin tietoinen siitä, että meillä on Pohjanmaan kuntien alhaisin kunnallisvero ja olisi helppoa ratkaista ongelma korottamalla kunnallisveroa. Se ei kuitenkaan ratkaise ongelmaa kuin tilapäisesti, sillä senkin jälkeen verotulot nousevat ainoastaan 3-4 % vuodessa.

Kun menot lisääntyvät 6-7

% vuodessa, olemme vuoden kuluttua samassa ikävässä tilanteessa ja kustannusten sekä tulojen välinen kuilu jatkaa kasvuaan.

Siksi pidän vuoden 2013 tärkeimpänä tehtävänä kunnan toimintojen kustannusrakenteen selvittämistä ja budjettikurin korostamista, sillä nykyisenlaiseen kustannusten nousuun meillä ei ole varaa, olkoon veroprosentti sitten mikä tahansa!

Kunnan hallinnon perusta on vakiintunut ja eläkkeelle siirtymisten yhteydessä virkoja ja toimia ei täytetä automaattisesti. Säästämistarve on aivan ilmeinen ja talous on saatava tasapainoon tämän vuoden aikana. Tätä taustaa vasten kunnanhallitus valmistelee säästöohjelmaa 22.4.2013 pidettävään kokoukseen.

Siihen asti virkoja ja toimia ei saa julistaa haettaviksi ennen kuin kunnanhallitus on antanut siihen luvan. Tämä pätee myös tällä hetkellä avoinna oleviin virkoihin ja toimiin.

Sijaisten palkkaamistarve on perusteltava hyvin ja tulee kysymykseen ainoastaan, jos tarvittavaa henkilökuntaa ei saada yksiköiden välisillä henkilöstön siirroilla. Hetkittäin tämä tulee merkitsemään alimitoitettua henkilökuntaa ja palvelun huonontumista.

Toivon kuitenkin, että tämä ratkaisu nähdään miellyttävämpänä ratkaisuna kuin ryhmäkokojen suurentaminen tai yksikön henkilökuntamäärän pienentäminen.

Uskon, että meidän asiakkaillamme tuottamat palvelut ovat tällä hetkellä tasokkaita, ja talkoohengellä saamme talouden tasapainoon ja sillä tavoin turvaamme hyvät palvelut myös tulevaisuudessa.

CHRISTINA ÖLING
kunnanjohtaja

Värfrukosten i Bertby bönehus börjar bli tradition numera. I år är Kenya tema för diskussionen.

Riklig frukost i Bertby bönehus

• Bertby Bönehusförening serverar en riklig frukost på lördagen den 20 april klockan 10.

Linnéa Klemets har bjudits in för att tala under rubriken "Kenyamissionen 50 år i ord och bild".

Deltagarna sjunger och ber tillsammans. Programmet varar ungefär två timmar.

Arrangör är Bertby Bönehusförening.

Snön smälter och trädgårdsarbetet börjar...

Trädgårdsmästare Febe beskär Era buskar och träd, samt ger råd och tips om skötseln av Er trädgård.
Boka tid nu!

Många fina nyheter i butiken.

Välkomna till nejdens egen blomster och trädgårds specialist...

City Florist

Vöråvägen 23, VÖRÅ
Tfn 06-3833 013 eller 040-5008 681
www.cityflorist.fi
Välkommen!

Kåseri

Vådan av att heta Margareta

• En vinterdag för ett par år sedan damp det ned ett brev i min postlåda. Brevet var inte till mig utan till Svea Margareta med samma efternamn, och hon bor på en helt annan adress. Det handlade alltså om en felutdelning. Eftersom brevet såg viktigt ut bestämde jag mig för att så fort som möjligt posta det igen, så att det skulle nå rätt person.

Sedan ringde telefonen. Äldsta sonen hade kört i väg mot Åbo med sin femåriga dotter, och när de kommit så långt som till Närpes hade de fått motorstopp. Bilen vägrade starta och det dröjde fler timmar innan nästa turbuss var i antågande. Efter litet funderande hit och dit bestämde jag mig för att lämna det jag hade för händer och rycka in som skjuts. Jag styrde alltså kosan mot Närpes och vidare mot Åbo.

Småningom insåg jag att min hastiga avfärd ställt till små förtretligheter för de hemmavarande. Kylskåpet var välfyllt men det fanns ingen lagad mat. Lyckligtvis hade jag hunnit förbereda en makaronilåda, och jag räknade med att husfar nog måste kunna blanda ihop ingredienserna bara han fick anvisningar per telefon. Och ja, det kunde han visst! För säkerhets skull sökte han snabbt fram ett papper och skrev ner de olika momenten punkt för punkt.

Efter ett par dagar var jag hemma igen. Makaronilådan var uppäten, men jag upptäckte snart att det "papper" som husfar skrivit ner anvisningarna på var Svea Margaretas brev som blivit liggande på köksbordet. Det var ju litet pinsamt. Och inte gick det att sudda ut texten heller.

Jag skrev alltså en ursäktande förklaring till Svea på andra sida av kuvertet och avslutade med en försynt förhoppning om att hon också tycker om makaronilåda.

Sedan var det tänkt att husfar skulle droppa ner brevet i Svea Margaretas postlåda följande kväll när han hade ärende till centrum, men det ville sig inte riktigt heller. Efter en del körande fram och tillbaka på småvägar gav han upp och ringde hem. Någon postlåda hittade han inte.

Vid det laget började situationen kännas litet komisk. Det var lika bra att få ärendet avslutat, så jag bad honom posta brevet i postens gula låda vid Toms shop. Och det gjorde han. Adressen var ju korrekt och brevet var frankerat och öppnat.

Så gick det några veckor och jag glömde bort hela cirkusen tills jag av en händelse träffade Svea Margareta i centrum och kunde att fråga om brevet kommit fram. Det hade det. Vad postutdelaren hade tänkt när det dök upp ett "kommunalt" brev med anvisningar för hur man gör makaronilåda och ett följbrev utanpå kuvertet lär vi aldrig få veta.

Men sen var det inte nog med det. Av förstäligen skäl trodde Svea Margareta att någon annan än postutdelaren hade lagt brevet i hennes låda och vem låg då närmare till hands än Ingegärd Margareta som bor på gångavstånd från Svea.

Så när Svea Margareta träffade Ingegärd Margareta några dagar senare passade hon på och tackade henne för det trevliga brevet och för receptet. Och Ingegärd Margareta hade förstas inte en aning om vad Svea talade om.

Så kan det gå när många på samma ort har samma namn eller namn som liknar varandra. Man kan ju alltid se det som ett plus i sammanhanget att Ingvor Margareta inte behållit sitt flicknamn. Och Johanna Edit Margareta har ju en chans att välja bort sitt för att undvika liknande förvecklingar.

GUNN MARGARETA SÖDERGÅRD

Vår församling

DÖPTA:

- Moa-Melinda Annie Michaela Källros från Maxmo född 15.10.2012.
- Ellen Ida Maria Strand från Vörå född 6.1.2013.
- Linnéa Maria Lovisa Heinull från Vörå född 9.1.2013.

DÖDA:

- Maj-Lis Wörlund från Oravais som dog 24.2.2013.
- Jenny Elvira Karlsson från Vörå som dog 28.2.2013.
- Elna Maria Thors från Vörå som dog 4.3.2013.
- Hilda Alice Hagberg från Vörå som dog 5.3.2013.
- Elna Maria Järnström från Oravais som dog 5.3.2013.
- Alvar Johannes Kastus från Vörå som dog 7.3.2013.
- Alice Ingeborg Backman från Vörå som dog 9.3.2013.
- Paul Arvid Sandås från Vörå som dog 10.3.2013.
- Lars Emil Löf från Vörå som dog 11.3.2013.
- Jenny Alice Back från Vörå som dog 12.3.2013.
- Agnes Holms från Vörå som dog 13.3.2013.
- Anna Adele Hällqvist från Vörå som dog 14.3.2013.
- Manghild Zackris från Vörå som dog 26.3.2013.

Detta sockentyg av äldre datum är inte mera i bruk. Det förvaras i församlingens arkiv som museiföremål. Den ursprungliga vinflaskan hade ett ingraverat kors, men den har tydligen gått sönder och har ersatts med en Eau de Cologne-flaska, som råkar vara av passande storlek.

FOTO: TORBJÖRN NIKUS

Vad är sockentyg?

Tomas Klemets visar museiverstionen som inte längre är i bruk.

• Socken var tidigare liktydigt med församling. Som sockenbud betecknar man prästens besök i hemmet hos en person, som själv av någon anledning inte själv kan komma till kyrkan. Prästen får alltså bud att komma till någon person i socknen för sjukbesök eller själavård.

Under besöket ber prästen och församlingsmedlemmen tillsammans och som avslutning ger prästen nattvard. Prästen hämtar sockentyget eller sockenbudstyget. Det består av en liten schatull eller läderväska innehållande en liten kalk eller nattvardsbägare, patén eller tallriken för oblaten, och en liten flaska innehållande nattvardsvinet samt en torkduk.

Både Åke Lillas och Tomas

Klemets berättar, att det då och då hände och fortfarande händer, att sjuka ber om nattvarden hemma, på Tallmo eller Central-sjukhuset. Ibland kan det vara fråga om döende men inte alltid.

Vid sjukbesök tar ibland också anhöriga del i nattvarden. Det förekommer också att någon ber om nattvard i samband med födelsedagsuppvaktningar.

Vid nattvard för små grupper kan också sockentyget användas till exempel på Ohlsgården eller Kastusgården. Tallmo har egna nattvardskärl för de allmänna nattvardsgudstjänsterna där.

Både Åke Lillas och Tomas Klemets uppskattar att sockentyget används vid enskild nattvardsgång ett tiotal gånger per år.

TORBJÖRN NIKUS

Födda

Lena och Toni Uuranmäki på Rösslevägen fick en dotter den 22 september 2012. Natalie Ada Uuranmäki var 49 centimeter lång och vägde 3205 gram vid födseln. Storasyster Ella är 3 år.

Cecilia Kangas och Roland Ahlnäs i Bertby fick en dotter den 20 november 2012. Isa Signe Johanna Ahlnäs var 52 centimeter lång och vägde 4240 gram vid födseln. Storasyster Frida är 2,5 år.

VÖRÅ KOMMUN

"ÅRETS TALKOARBETARE"

Kultur- och fritidsnämnden efterlyser förslag till "Årets talkoarbetare". Nämnden vill på detta sätt uppmärksamma duktiga talkoarbetare och föreningsmän i kommunen. Mottagaren får ett diplom samt erhåller en penningssumma.

"ÅRETS KULTURPRISTAGARE"

Kultur- och fritidsnämnden efterlyser nomineringar till "Årets kulturpristagare". Kulturpriset ges till en person/grupp som under en längre tid visat konstnärlig kvalitet eller som utfört en kulturell gärning. Mottagaren erhåller ett stipendium.

Bägge utmärkelserna delas ut på Vörådagarnas huvudfest söndag 7.7. Nomineringar sänds in till Vörå kommun/Kultur- och fritidsnämnden, Öurvägen 31 66800 Oravais eller till fritid@vora.fi, **senast 15.5.2013 kl. 16.00.**

www.vora.fi

KORSHOLMS HALSOVÄRDCENTRAL MUSTASAAREN TERVEYSKESKUS

Samarbetsområdet för primärhälsövården i Korsholm och Vörå. Du är själv specialisten på din egenvård. Kom och bekanta dig med egenvårdspunkterna på Vörå hälsostation, Oravais hvc och Korsholms hvc 7-8.5.2013 kl. 9-14.

Mustasaaren ja Vöyrin perusterveydenhuollon yhteistoiminta-alue. Olet omahoitosi paras asiantuntija. Tule tutustumaan Ite-pisteisiin Vöyrin terveysasemalla, Oravaisten ja Mustasaaren terveyskeskuksissa 7.-8.5.2013 klo 9-14.

potku2

KASTE
Kaste

VÖYRIN KUNTA

"VUODEN TALKOOTYÖNTEKIJÄ"

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pyytää ehdotuksia "Vuoden talkootyöntekijäksi". Lautakunta haluaa tällä tavalla huomioida kunnan tarmokkaat talkootyöntekijät ja yhdistyksissä toimivat. "Vuoden talkootyöntekijäksi" valittu saa diplomin sekä määrätyn rahasumman.

"VUODEN KULTTUURIPALKINTO"

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pyytää ehdotuksia "Vuoden kulttuuripalkinnon saajaksi". Kulttuuripalkinto annetaan henkilölle/ryhmälle, joka on pidemmän ajan osoittanut taiteellista laatua tai tehnyt kulttuurillisen teon. Vastaanottaja saa stipendin.

Molemmat kunniamerkit luovutetaan Vöyrinpäivien pääjuhlassa sunnuntaina 7.7.2013. Ehdotukset lähetetään osoitteella Vöyrin kunta/Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, Öurintie 31, 66800 Oravainen tai sähköpostitse fritid@vora.fi, **viimeistään 15.5.2013 klo 16.00.**

www.voyri.fi

VÖYRIN KUNTA

Peruspalvelulautakunta tiedottaa

Vöyrin kunnan peruspalvelulautakunta on 13.2.2013 hyväksynyt yrityksen Kotihoito Harmonia Pohjanmaa palveluntuotajaksi omaishoitajien lakisääteisiä vapaapäiviä ja lapsiperheiden kotipalvelua varten. Palvelusetelin arvoksi on vahvistettu vuonna 2013 90 €/vuorokausi.

Lisätietoja antaa kotipalvelun johtaja, puh. 050-3407768.

www.voyri.fi

VÖRÅ KOMMUN

Omsorgsnämnden informerar

Omsorgsnämnden i Vörå kommun har den 13.2.2013 godkänt företaget Kotihoito Harmonia Pohjanmaa som serviceproducent för närståendevårdarnas lagstadgade lediga dagar och hemservice i barnfamiljer. Servicesedelns värde har fastställts till 90 €/dygn under år 2013.

För mera information kan man kontakta hemserviceledaren på telefonnummer 050-3407 768.

www.vora.fi

Elinstallation
Boij & Norrgård
Installation
och planering

Folke Boij

Tfn 383 0881,
biltfn 0500-266 221

VÖRÅ KOMMUN

Sång- och musikkavalkad i Centrumskolan i Oravais, söndagen den 21 april kl. 15.00

- Sångelever
- Oravais manskör
- Kör för alla
- Rågbröderna
- Pensionärskören
- Barnkören Vänner sjunger
- Orkestern Helmertz leder allsången

Välkommen med till en eftermiddag med mycket sång och musik - själv får du också sjunga med!

Fritt inträde!

Serveringen sköts av Hem och skola

Arrangör: Vörå-Oravais-Maxmo MI

www.vora.fi

UTHYRNING AV BYGGMASKINER

MOTTAGNING AV RIVNINGSVIRKE OCH METALL

AB Håbeco oy

Seiplaxvägen 88, Oravais
Tfn 0500-265 576

HANS HOLMBERGS TRAKTORLASS

1/2 m³/4 m³/5 m³

All slags kross och sand, rundstenar, mat- och fyllnadsjord.

Vörå-Oravais-Maxmo området.

Ring och fråga om priser
050 364 4389
eller 06 383 2774.

Alltid förmånligt!

SÄHKÖASENNUS
**ELINSTALLATION
BORIS FORS Kb**
ELINSTALLATION & PLANERING
☎ 06-3832546 0500-368361

Bygger och renoverar
T&M STRAND
050 566 1152

VÖYRIN KUNTA

VÖYRIN-ORAVAISTEN-MAKSAMAAN KANSALAIPOISTO

Kevätnäyttely 27.-28.04.2013 klo 11-16

Työesittelyitä 27.-28.04.2013 klo 12-15

Norrvallan urheilusali, Vöyrintie 305-307

TERVETULOA

www.voyri.fi

VÖRÅ KOMMUN

VÖRÅ-ORAVAIS-MAXMO MEDBORGARINSTITUT

Vårutställning 27-28.04.2013 kl 11-16

Arbetsdemonstrationer 27-28.04.2013 kl 12-15

Norrvala idrottssal, Vöråvägen 305-307

VÄLKOMNA!

www.vora.fi

Kommunbladet

Redaktion: 050-3130 762
Anna Gammalgård
Annonser: 7848 398
Per-Olof Sten
Frågor om utdelningen samt
prenumerationer: 7848 246
Barbro Enholm

Juridisk byrå

Juristbyrå **KL Lex**
Kenneth Lassus
Tunnelv. 3 E 11, 66800 Oravais
Tfn 050 592 3496, (06) 383 5545
kenneth@kl-lex.fi www.kl-lex.fi

Vill du annonsera i Kommunbladet? Ring 7848 398 eller sänd epost till per-olof.sten@hssmedia.fi!

KOMMUNBLADET

TISDAGEN DEN 16 APRIL 2013

NR 4 • ÅRGÅNG 26

Behoven
kan ju variera,
nu kan Du förmånligt
föverkliga ditt projekt
Tfn 06-3844500

Ta ett lån som
Du kan leva
med. Fråga
efter vårt
låneskydd!

Vörå Sparbank
www.sparbanken.fi/vorasb

Vid köp av
normalprissatta
glasögon får du
solglasögon
på köpet!

Solglasögonens bågar
från specialsorbitiment.

Gäller fram till 31.5.2013.

Saris Optik

Vöråvägen 8, VÖRÅ t. 383 7333
www.sarisoptik.fi

Linserna
av tysk
topp-
kvalitet

Fenno
OPTIK

Kom på sommarläger till Norrvalla!

Sportläger 3-5.6.2013

Tre dagar fyllda med sport! Är du nyfiken på att testa nya grenar? På Norrvallas sportläger få du prova på bland annat kampsport, parkour, golf, ultimate frisbee, paddling och olika bollsporter. Det viktigaste är att vi har kul och får testa på nya sporter, kanske hittar du en dold talang? Dessutom åker vi och badar, har filmkväll och lägerdisco. Detta läger passar dig som är 10 år och uppåt.

Pris: 130 euro

Wild Kids Norrvalla 5-7.8.2013

Sommarens händelse för dig som gillar äventyr och utmaningar! Kanske du har sett SVT:s tv-program Wild Kids? Det här är Norrvallas motsvarighet. Vi kämpar i lag, sover utomhus om vädret tillåter, lagar vår egen mat över lägerelden, har olika tävlingar och utmaningar. Dessutom gör vi en utflykt till Kalapää där vi paddlar och simmar. Detta läger passar dig som är 10 år och uppåt.

Pris: 130 euro

Familjedag med Apan Anders

Norrvalla 27.4 kl. 14-. Apan Anders uppträder kl. 14. På programmet också ansiktsmålning, leksaksbytarbasar, djungelcafé m.m. Lekrummet öppet. Simhallen öppen kl. 12-16. Pris 4,70 € vuxna/2,30 € barn. Inträde: 5 euro/vuxna, 3 euro/barn. Familjebiljett 15 euro (2 vuxna, 2-3 barn).

Dagsläger för yngre barn ordnas om intresse finns!

Anmälningar görs senast den 19.5.2013 till Norrvallas infopunkt, tfn 383 1012, eller per e-post till niclas.wiitala@folkhusan.fi eller sara.clark@folkhusan.fi.

folkhälsan

AUTOSÄHKÖ SAARIMAA OY

Ylihärmä 484 7160 045-670 2769

- MÄÄRÄAIKAISHUOLLOT + ym. korjaukset
Määräaikaishuoltojen yhteydessä osat -10%
- ELEKTRONIIKAJÄRJESTELMIEN
vikadiagnosoi ja korjaukset
- ILMASTOINTIHUOLTO + korjaukset
- OBD ja PAKOKAASUTODISTUS
- TDi HDi CDi Dieselit

Försäljning av fyrhjulingar, crossar och mopeder

SERVICE OCH REPARATIONER

- Traktorer - Lantbruksmaskiner
- Båtmotorer - Snöskotrar
- Fyrhjulingar - mopeder

DJUPSUND 263 66640 MAXMO

www.traktorservice.fi

Mobiltel.

Christer 0500-265 318
Kenneth 050-554 7907

Vackra klänningar
till vårens och
sommarens
fester!

Välkommen!

NYGÅRD
Vöråvägen 34 66600 VÖRÅ ☎ 383 0941

Hjärtveckan Sydänviikko

Gratis blodtrycksmätning 15-21.4

Ilmainen verenpaineenmittaus
ti 16.4 och to 18.4 kl 13-16

Elivo Omega-3 70 caps
-10%
(19,80€, norm. 22,00€)

Blodtrycksmätare
Verenpainemittarit
-10%

Må-fre/Ma-pe 9-17, lö/la 9-13, www.oravaisapotek.fi

Oravais Apotek Oravaisten Apteekki

MBT-LINE
SANDBLÄSTRING
& MÅLERIARBETEN
METALLKONSTRUKTIONER -
SLÄPVGÄR - FÄLGAR -
LASTBILAR - BILAR M.M.
TFN: 050 3226594
SEBASTIAN HELSING, VÖRÅ

Med omsorg och omtanke om Er

Vörå Begravningsbyrå

Vörå - Oravais - Maxmo

Vöråvägen 23, VÖRÅ
Tel. 020-786 1541 eller 040-659 3335
www.begravningsbyra.fi

Auktoriserad av Finlands Begravningsbyråers Förbund.

Vi hjälper gärna
ditt företag att
utvecklas!

Kundnära betjäning inom:

- Löpande bokföring
- Lönebokföring
- Bokslut & deklarationer

Tag kontakt så ser vi
hur vi kan hjälpa dig!

Norrlin Bokföring Ab
Tallvägen 5, 66640 Maxmo
Tel 050 5615839
info@norrlinbokfor.fi
www.norrlinbokfor.fi

Norrlin
BOKFÖRING

KULLA-CENTER

FISKARS
TRÄDGÅRDS-
REDSKAP

VÄLKOMMEN!

KABEL-
VINDA
med
gummi-
kabel

20 m

29,50€

40 m

49,50€

TORKVINGLA galvan
5 arm, 59 m band

59,00€

Oravais,
tfn 3575800

ARBETS-
PLATS-
CENTRAL

69,00€

VÄDERSTÄLLNING
galvan

119,00€

JÄRN-RAUTA

KULLA